

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Департаменту
реалізації гуманітарної
політики Херсонської обласної
державної адміністрації

М.В. Дивецький

« 14 » жовтня 2020р.

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

**КЗ «Херсонська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. Олеся Гончара»
Херсонської обласної ради
за 2019 рік**

Херсон - 2020

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У 2019 р. бібліотека спрямовувала свою діяльність на подальшу трансформацію системи обслуговування користувачів, орієнтуючись на суспільні потреби населення. Вона намагалась позиціонувати себе як відкритий простір для освіти, культури, особистісного розвитку, дозволя, комунікації та громадської активності, розкриваючи свою цінність для громади.

З початку року бібліотека впроваджувала низку соціальних проєктів.

Так, завдяки перемозі у Всеукраїнському конкурсі, що проводився Українською фундацією правової допомоги (УФПД) за Програмою «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» у приміщенні бібліотеки встановлено **один із перших в Україні інформаційних**

терміналів, головне завдання якого – забезпечення ефективної комунікації між владою та населенням, спрощення системи доступу до інформації та процедури звернення до органів місцевого самоврядування. Інформаційний термінал надаючи доступ до найбільш запитуваних сервісів та послуг установ Херсона, які зараз розпорошені по різних ресурсах у мережі Інтернет, виконує консультативно-інформаційну функцію. Введення в роботу інформаційного терміналу та у подальшому мобільного додатку «Безпечна громада», дозволяє херсонцям забути про черги, знизити кількість «нецільових» звернень, виключити неефективну комунікацію та зберігати час працівників державних установ. На відкритті терміналу були присутні очільники області та міста, представники УФПД, меценати, друзі бібліотеки, активні користувачі.

Вперше в Україні з метою розширення впливу бібліотеки, просування книги і читання, вибудовування комунікаційних підходів в роботі реалізовувався **проєкт створення «Бібліотечного сервісного центру» у приміщенні Херсонської обласної державної адміністрації**. Центр було відкрито за підтримки голови ХОДА Гусєва Ю.В. у вересні 2019 р. Працівники центру не лише видають документи з основного фонду книгозбірні, а й надають сервісні послуги користувачам.

У фокусі уваги книгозбірні як культурного центру залишалась організація простору для спілкування і творчості її користувачів. З цією метою реалізовувались різноманітні соціокультурні проєкти, бібліотека сприяла розвитку існуючих та створенню нових читацьких об'єднань і клубів за інтересами, розміщувалась відповідна інформація на бібліотечному веб-сайті.

Значна увага приділялась питанню соціальної реабілітації інвалідів, направленої на найбільш повну компенсацію обмежень життєдіяльності з

метою зміни психологічного відношення до життя. В цьому напрямку значного розвитку досяг **проект «Інклюзивний театр “Звичайна роль – особливий актор”»**, направлений на сприяння інтеграції у соціум дітей-аутистів, дітей з синдромом Дауна, ДЦП, вадами слуху, зору тощо, а також їх батьків. Про успішність проекту свідчить той факт, що його було включено до каталогу **«Кращі практики молодіжної роботи в Україні – 2019»**, театр відзначено на XXI Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії», а фільм «Маленькі принци нашої планети», знятий на основі вистави, підготовленої акторами інклюзивного театру отримав відзнаку на Всеукраїнському кінофестивалі «Кінокімерія». Саме для цієї категорії користувачів вперше в Україні було запроваджено проведення на базі бібліотеки **сеансів каністерапії (проект «Читаємо разом з Кіміко»)**. З метою надання психологічної підтримки дітям з вадами здоров'я, об'єднання фахівців для впровадження та поширення відповідних терапевтичних методик проведено **Тиждень альтернативної терапії «Душа. Тіло. Гармонія.»**.

Приділялась увага безробітним та внутрішньо переміщеним особам. В цьому напрямку продовжувалась робота за **проектом «Шлях до успіху»** у співпраці з Херсонським міським центром зайнятості. Щоб залучити до бібліотеки творчу та ініціативну молодь впроваджувався **проект «Бібліотека в центрі молодіжних інтересів»**, в рамках якого проводились заходи у форматі арт-паті, молодіжних вечірок, квестів, рольових ігор тощо.

Соціокультурна діяльність бібліотеки як центру культури територіальної громади значною мірою була направлена на перетворення її у креативний простір для творчого розвитку людини, відродження, популяризацію і всебічну підтримку національних культурних традицій, забезпечення духовних потреб населення, а також забезпечення дозвілєвих потреб.

В цьому напрямку активно впроваджувався новий проєкт *«Арт-лабораторія “Українська хата – талантами багата”»*, продовжувалось впровадження інших проєктів книгозбірні: *«З Україною в серці»*, *«Арт-простір»*, *«Говоримо українською. Читаємо українське!»*, *«Таврійський тиждень мистецтв/Забалка»*, *«Уїкенд в Гончарівці»*, *«Літо з бібліотекою»* та інші.

Прагнучі стати активною складовою процесу «навчання протягом життя», бібліотека значну увагу приділяла наданню послуг, направлених на навчання та забезпечення вільного доступу до світових знань.

Минулого року повною мірою запрацював створений наприкінці 2018 р. відділ документів з медичних наук, який обслуговував цільову аудиторію, а саме: медичних практикуючих фахівців, студентів медичних закладів освіти. Серед загальної кількості користувачів відділу 60% - це практикуючі лікарі, 25% - середній медичний персонал, 15% - студенти спеціалізованих освітніх закладів. *Проєкт «Бібліотека – лікарня: простір здоров'я громади»* впроваджувався працівниками відділу у співпраці з

Херсонською міською клінічною лікарнею ім. Є. Є. Карабелеша і був спрямований на підвищення рівня медичних знань серед різних категорій користувачів. Відвідувачі бібліотеки мали змогу зустрітися з практикуючими лікарями та психотерапевтами, прослухати лекції на різноманітні теми, відвідати години здоров'я, під час яких вони отримували не лише відповіді на питання, що їх хвилюють, а й певні медичні послуги (вимірювання тиску, експрес-діагностику СНІДу, цукрового діабету тощо).

З метою підвищення ролі бібліотеки у суспільстві значна увага приділялась розширенню зовнішніх контактів, подальшому укріпленню співробітництва бібліотеки з партнерськими організаціями, особливо в плані проведення спільних соціокультурних заходів та реклами її ресурсів. Протягом року було підписано угоди про співпрацю з Херсонською міською клінічною лікарнею ім. Є.Є Карабелеша, Херсонським базовим медичним коледжем Херсонської обласної ради, оновлено угоду з Морським інститутом післядипломної освіти ім. контр-адмірала Ф.Ф. Ушакова. Традиційно партнерами бібліотеки залишались численні заклади культури, мистецтва (театри, музеї, філармонія тощо) та освіти. Продовжувалася плідна співпраця з департаментом зовнішньоекономічної діяльності, туризму та курортів Херсонської ОДА (в рамках обласного

проєкту «Туристичні фотопікніки в Таврії»), управлінням патрульної поліції Херсонської області, головним управлінням Пенсійного фонду України у Херсонській області, розпочато співпрацю з ініціативною групою «MEDICAL CAMPUS» (спільнотою молодих медичних працівників).

Саме у співпраці з громадськими організаціями проведено Міський фестиваль української культури «Етнофест», фестиваль «Friendly fest», бібліотека взяла участь в організації та проведенні міського «Сімейного фестивалю», першому Морському фестивалі ім. Джона Пола Джонса та

інших масштабних загальноміських заходах, під час яких рекламувала ресурси і послуги книгозбірні, проводила рекламні акції. У партнерстві з Херсонською міською громадською організацією «Інформаційний центр підтримки малого і середнього бізнесу та інновацій» проводились заходи до Дня Європи в Україні, Дня європейського самоврядування, Дня народження

Європейського Союзу. Активізувалась робота книгозбірні з розміщення інформації щодо діяльності книгозбірні у соцмережах.

Протягом року бібліотеку регулярно відвідували почесні гості, зокрема: віце-консул США Еммет Тугі, помічник аташе з питань освіти та культури Посольства США в Україні Вікторія Михайленко та старший радник центру EducationUSA в Україні Єлизавета Щепетильникова (з презентацією програм Global Undergraduate Exchange Program та Програми малих грантів громадської дипломатії для підтримки проєктів у сфері культури та підтримки молоді), група молоді в рамках навчального візиту за програмою «Active Citizens» від Британської Ради. Неодноразово саме в бібліотеці проводив наради та зустрічі з громадськістю голова ХОДА Юрій Гусєв.

Одним з основних завдань бібліотеки залишалось питання формування фондів. Значна увага приділялась актуалізації фондів та налагодженню співпраці з видавництвами. Проблеми збереження фонду вирішувались шляхом забезпечення оптимальних умов його зберігання, проведення інвентаризації та вибіркового перевірок, створення цифрових страхових копій та цифрових колекцій, що сприяє збереженню друкованої культурної спадщини.

В центрі уваги бібліотеки залишались маркетинг і фандрейзинг. Працівники підвищували якість та оперативність надання додаткових бібліотечних і сервісних послуг, брали участь у різноманітних грантових проєктах і програмах, а ініціативна група з працівників бібліотеки та

представників громадських організацій виступила на краудфандинговому майданчику «Пікнік ідей» (м. Херсон) і отримала перше місце та грошову винагороду на придбання матеріалів для виготовлення ляльок інклюзивного лялькового театру. Було проведено чергову акцію «Меценат року». Ця робота дозволила здійснити деякі заходи щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки.

Важливим науковим напрямком бібліотеки залишається видавнича діяльність, яка здійснювалась за трьома основними напрямками – бібліографічний, методичний та рекламно-інформаційний. У жанровому аспекті найбільше представлені бібліографічні видання. За останні роки широкого розповсюдження набувають бібліографічні та інформаційні посібники малих форм орієнтовані на запити читачів (пам'ятки читачеві, інформаційні листки тощо).

Інформатизація внесла нові підходи до видавничої діяльності бібліотеки. Сьогодні це не тільки друковані видання, а й електронні, які сприяють розширенню культурного інформаційного простору бібліотеки. За рахунок наявності електронних копій видань, обсяг накладу деяких з них поступово зменшується.

Тематика видавничої діяльності бібліотеки в основному спрямована на документи краєзнавчого характеру. Ведеться робота по вивченню та збереженню місцевої пам'яті, тим самим заповнюються лакуни в історико-культурній спадщині краю.

Поступово видавнича діяльність стає більш різноплановою. В масі видань 2019 року з'явилися такі як художній та літературний альманахи. Ці видавничі проекти знайомлять читачів з літературою та художньою творчістю херсонців, які співпрацюють з бібліотекою.

Розвиток видавничої діяльності стимулює процес участі у конкурсах різного рівня. Так, у минулому році книгозбірня отримала перемогу за результатами VI конкурсу на краще методичне та бібліографічне видання публічних бібліотек Півдня України в номінації «Краще бібліографічне видання» (Надруковано в Херсоні: 1942 – 1991: каталог місцевих видань. – Херсон, 2018. – 343 с.).

Для об'єктивної оцінки підготовлених видань було розроблено «Критерії оцінки видання». Враховуючи певний досвід видавничої діяльності, бібліотеку було залучено в якості члена журі до регіонального конкурсу «Краща книга Херсонщини».

Авторитет бібліотеки, її успішність, інноваційні підходи та поступова трансформація щодо зміни місця та ролі бібліотеки в громаді сприяли тому, що її директор Коротун Н.І. стала членом бібліотечної ради при Міністерстві культури України.

II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

2.1. Обслуговування користувачів

№	Показники роботи	Виконано в 2018 р.	План на 2019 р.	Виконано в 2019 р.
1	<i>Кількість користувачів</i>			
1.1	Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком	12 410	12 680	12 680
1.2	Кількість обслужених користувачів, в т. ч.:	39 725	40 350	41 658
	- абонентів МБА	133	80	42
	- обслужених через нестационарні форми обслуговування	1 636	1450	2 900
2	<i>Загальна кількість відвідувань бібліотеки та її віртуальних ресурсів, в т. ч.:</i>	866 066	809 000	880 867
2.1	Кількість відвідувань бібліотеки читачами, в т. ч.:	168 048	155 500	172 062
	- звернень абонентів МБА	531	300	37
	- відвідувань масових заходів, в т. ч.:	53 712	32 000	56 529
	- відвідувань заходів за межами бібліотеки	1 636	600	6 066
2.2	Кількість звернень на віртуальні ресурси бібліотеки:	698 018	653 500	708 805
	- кількість звернень на веб-сайт бібліотеки	515 620	430 000	487 744
	- кількість звернень на веб-сайт ЦЕІ	15 784	20 000	17 164
	- кількість звернень на веб-портал "Арткавун"	165 790	200 000	201 759
	- кількість звернень на веб-сайт ВДМН	824	3 500	3 053
3	<i>Кількість виданих документів, в т. ч.:</i>	742 869	724 500	751 046
	- абонентам МБА	737	420	74
	- виданих через нестационарні форми обслуговування	6 641	4 000	10 721
4	<i>Відносні показники обслуговування читачів (у розрахунку на обслуженого користувача)</i>			
	- відвідуваність	4,2	4,0	4,1
	- читаність	18,7	18,8	18,0
	- обертаність	0,7	0,8	0,8

2.2. Культурно-просвітницька та дозвілєва діяльність

Форми роботи	Виконано в 2018 р.	План на 2019 р.	Виконано в 2019 р.
Книжкові виставки та перегляди	217	188	179
Книжкові виставки: в т. ч.	183	166	172
1) виставки нових надходжень	70	64	67
2) тематичні виставки: в т. ч.:	113	102	105
– виставка-персоналія	12	4	4
– виставка-портрет	12	13	20
– виставка-застереження	-	1	1
– виставка-інсталяція	-	1	3
– виставка-порада	6	4	6
– виставка-вернісаж	2	1	5
– виставка-екскурс	1	1	2
– озвучена виставка	2	3	2
– виставка-презентація	1	1	2
– виставка-рейтинг	1	1	1
– виставка-рекомендація	4	2	1
– виставка-реквієм	2	1	1
– виставка-досягнення	-	-	1
– виставка-пошана	-	-	1
– виставка-гуморина	-	-	1
– віртуальна виставка	1	2	1
• виїзні тематичні виставки	5	-	19
Виставки-календарі	4	5	8
Тематичні перегляди	34	22	7
Кількість масових заходів, в т. ч.:	868	188	815
Соціокультурні заходи, в т. ч.:	695	171	725
- виїзні	48	40	99
Прем'єри книг	8	4	11
Презентації виставок, в т. ч.:	35	29	45
– книжково-ілюстративних	10	-	5
– художніх	57	21	29
– фото	7	5	9
– творчості читачів	3	3	2
Тематичні вечори, в т. ч.:	41	30	33
– літературно-мистецький вечір	2	7	3
– літературний вечір	2	4	4
– літературний квіз	-	1	1
– літературна подорож	-	-	2
– вечір поезії	3	3	2
– вечір-портрет	5	5	2
– мистецький вечір	2	2	2
– вечір пам'яті	3	3	4

Форми роботи	Виконано в 2018 р.	План на 2019 р.	Виконано в 2019 р.
– вечір-реквієм	3	2	1
– історичний екскурс	3	-	1
– вечір-діалог	1	1	1
– вечір-роздум	-	3	2
– вечір-диспут	-	1	1
– творчий вечір	2	-	1
Фестиваль, в т. ч.:	2	5	4
<i>Таврійський тиждень мистецтв/Забалка</i>	1	1	1
Науково-практична конференція	1	3	2
Учнівська конференція	-	-	1
Круглий стіл	1	-	2
Свято, в т. ч.	4	4	2
- свято бібліотеки	1	1	1
- урочистий вечір	1	1	1
- літературно-мистецьке свято	-	1	1
Тиждень альтернативної терапії	-	-	1
Арт-паті	5	3	4
Дні франкофонії	4	3	3
День сімейного спілкування	-	4	3
Усний журнал	1	1	1
Зустріч у форматі "Жива книга"	1	1	1
Зустрічі у літературній кав'ярні	-	5	5
Зустрічі з цікавими людьми	11	2	1
Зустрічі з письменниками, в т. ч.:	17	-	22
– зустрічі з письменниками в рамках проекту «Говоримо українською. Читаємо українське.»	8	-	12
– зустрічі з письменниками в рамках фестивалю «Книжковий Миколай»	8	-	9
Екозустріч	-	2	10
Кінозустріч	-	2	4
Година мужності	1	1	2
Дискусія	6	2	1
Дебати	-	1	1
Година краєзнавства	-	2	2
Патріотична година	3	2	1
Година толерантності	6	5	1
Година екологічних знань	6	2	1
Книгознавча година	-	3	9
Пізнавальна година	-	-	2
Історичний нарис	-	1	1

Форми роботи	Виконано в 2018 р.	План на 2019 р.	Виконано в 2019 р.
Історичний дайджест	-	1	1
Ігрові заходи, в т. ч.:	66	20	60
- інтелектуальна гра (ділова, мовна тощо)	22	1	4
- баттл	-	2	1
- квест	8	5	8
- гра-подорож	1	1	2
- етномандрівка	-	-	1
- музичний фрееш	-	1	1
- екологічна гра	1	2	2
- брейн-ринг	2	2	1
- бібліокешінг	-	1	1
- літературний ребус	-	1	6
- інтерактивна гра/рольова гра	-	-	8
- гра-вікторина	-	-	3
Уроки, в т. ч.:	2	-	14
- урок з книгознавства	2	-	3
- народознавчий урок	-	1	5
- олімпійський урок	-	-	1
- арт-урок	-	-	2
- урок екологічних знань	-	-	1
Святочні посиденьки	-	1	1
Етновечірка	1	1	1
Бібліовечірка	1	5	2
Пізнавально-розважальна програма, в т. ч.:	117	46	115
— новорічні ранки для дітей	17	6	25
— заходи за програмою «Літо з бібліотекою»	79	40	91
Літературно-мистецький салон	2	4	1
Арт-зустріч	-	1	1
Арт-дебют	-	1	1
Арт-лабораторія	-	9	20
Екодесант	-	1	1
Шанс-вікторина	-	1	-
Тренінг з тайм-менеджменту «Мої 24 години», в т. ч.:			34
- для дітей	-	1	2
Семінар, в т. ч.		-	12
- для людей з інвалідністю, що стоять на обліку в центрі зайнятості	-	8	12
Майстер-клас	83	24	134

Форми роботи	Виконано в 2018 р.	План на 2019 р.	Виконано в 2019 р.
<i>Лекція-практикум з медіаграмотності</i>	2	-	3
<i>Лекція з академічної доброчесності</i>	-	-	1
<i>Лекція-практикум з українського правопису</i>	-	-	1
<i>Конкурс (відео, мовний, літературний, презентацій тощо)</i>	2	2	1
<i>Віртуальна мандрівка</i>	4	2	2
<i>Он-лайн вікторина</i>	1	-	1
<i>Екскурсія до «Гончарівської вітальні»</i>	13	-	12
<i>Екскурсії до «Музею книги»</i>	55	-	59
<i>Тематична краєзнавча екскурсія за проектом «Міфи та бувальщини міста “Річкової зірки”», в т. ч.:</i>	18	16	34
<i>Краєзнавча екскурсія містом</i>	7	4	11
<i>Клуби за інтересами</i>	22	20	18
<i>Кількість засідань клубів</i>	387	430	342
<i>Рекламні заходи: акції, вуличні дії, флешмоби та ін.</i>	5	1	6
<i>Тематичні радіопередачі</i>	7	-	17

2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів

№	Процеси роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
1	Надходження видань в бібліотеку, в т. ч.: – періодичних – на електронних носіях	69 841 23 192 32	9 000 3 200 450	6 815 2 960 32
2	Вибуття видань , в т. ч.: – періодичних – на електронних носіях	33 986 11 533 12	7 250 1700 -	14 028 692 11
3	Обмін та перерозподіл документів – приймання документів до ОФ – передача документів до бібліотек області	41 717 20 693 21 024	40 600 20 600 20 000	87 867 51 314 36 553
4	Організація фонду			
	– розстановка фонду (пр.)	822 710	400 000	822 635
	– перевірка на правильність розстановки фонду (пр.)	236 207	200 000	212 088
	– переміщення фонду (пр.)	104 030	30 000	131 550
	– перегляд видань з метою відбору (пр.)	21 000	20 000	20 000
4	Збереження фонду			
	Всього, в т. ч. :	1 042	1 110	1 020
4.1	оправа видань, в т. ч.:	-	220	-
	– періодичних	-	220	-
4.2	повна реставрація рідкісних книг і документів	-	1 частк. (40 арк.)	-
4.3	часткова реставрація дореволюційних видань	47	100	76
4.4	ремонт видань, в т. ч.:	995	975	944
	– ремонт цінних видань	249	450	366
	– дрібний ремонт видань	746	525	578
4.5	Створення страхових копій рідкісних видань шляхом переносу на електронні носії інформації (CD-ROM)	20 док. (4 735 арк./ск)	11 док. (4 861 арк./ск.)	41 док. (15 349 арк./ск.)
4.6	Звірка фонду з інвентарними книгами	35 132	9 000	43 572
4.7	Інвентаризація документів	235 456	43 138	31 972
4.8	Вибіркова інвентаризація видань	500	500	7 430

2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек

№	Показники роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
1	Систематизація документів, в т. ч.:	62 595	24 840	26 910
	- статей	58 174	18 860	22 312
2	Предметизування документів	5 952	13 000	10 745
3	Складання анотацій	-	-	-
4	Складання бібліографічного опису, в т. ч.:	49 987	36 960	36 540
	- нових надходжень, в т. ч.:	4 076	5 000	5 730
	• документів іноземними мовами	100	100	545
	- дореволюційних видань	345	500	344
	- на видання, які відсутні в ЕК, в т. ч.:	5 073	2 000	2 798
	• періодичних видань (назв)	350 12 351 (номерів)	350	91 20 032 (номерів)
	• нот (пр.)	1 364	1 700	2 098
	- складання аналітичних БЗ, в т. ч.:	40 493	29 110	27 668
	- статей	40 069	28 660	27 464
	- нот	324	400	204
	Організація і ведення карткових каталогів і картотек			
5	Включення карток у ДБА:	23 547	25 240	20 350
	- каталоги	23 547	17 700	16 140
	- картотеки	-	-	4 210
6	Вилучення карток з ДБА:	76 431	47 900	19 583
	- каталоги	76 431	15 000	14 533
	- картотеки	-	5 000	5 050
7	Бібліотечна обробка документів	7 780	7 500	8 872
8	Редагування ДБА бібліотеки	23 310	21 000	20 638

2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних

№	Показники роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
1	<i>Введення бібліографічного опису документів до електронних БД, в т. ч.:</i>	31 535	27 950	48 997
1.1.	- БД «Book» електронного каталогу, в т. ч.:	10 479	7 500	11 699
1.2.	• <i>дореволюційних видань</i>	345	500	344
1.3.	- БД «Magazine» електронного каталогу	19 010	28 660	27 143
1.4.	- БД відділу абонементів	2 046	1 700	2 139
1.5.	- БД відділу документів з медичних наук (книжкові видання)	-	-	2 043
1.6.	- БД відділу документів з медичних наук (статті з періодичних видань)	-	-	5 973
2	<i>Ретро введення бібліографічного опису документів до БД «Komplektator» електронного каталогу:</i>	13 715	24 700	22 130
	- періодичні видання (кількість номерів)	12 351	3 000	20 032
	- нотні видання	1 364	1 700	2 098
3	<i>Вилучення записів з електронного каталогу, в т. ч.:</i>	13 274	9 600	9 104
	- БД «Book»	8 453	12 000	6 178
	- БД «Magazine»	-	-	-
	- БД відділу абонементів	4 821	3 000	2 926
4	<i>Редагування описів документів:</i>			
4.1.	Повне редагування БЗ видань в БД електронного каталогу «Book»	16 741	12 000	14 510
	Редагування описів краєзнавчих видань в БД «Book»	1 025	-	-
	Редагування описів видань в БД «Magazine»	6 847	400	771
4.2.	Редагування окремих полів (відмітка про інвентаризацію документа, місце зберігання тощо) в описах документів БД «Book» електронного каталогу	3 895	6 000	2 840
4.3.	Поточне корегування бібліографічних описів, в т. ч.:	69 709	24 200	71 195
	- книжкових видань	4 421		14 715
	- статей	65 288		56 480

№	Показники роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
4.4	Внесення змісту збірників (записів), в т. ч.:	2 764	4 000	204
	- нотних	2 215	500	204

2.5. Науково-методична діяльність

№	Показники роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
1	Організаційно-методичні заходи, в т. ч.:			
	- наради	1	1	1
	- виїзна сесія директорів бібліотек	1	1	-
	- обласний форум		1	1
	- велика літературна естафета	1	-	-
	- веб-заходи (вебінари)	8	7	4
	- тренінги	8	8	13
	- дні фахівця	1	1	1
	- консультування бібліотек області	591	50	686
2	Відрядження Всього, в т. ч.:	4	4	15
	- в бібліотеки області	4	1	2
	- за межі області	2		13
3	Видавнича діяльність			
	- всього видань	5	3	2
	- назв, в т. ч.:	5	3	2
	- методичних посібників	2	1	1
	- матеріалів з досвіду роботи	1	1	-
	- довідкових	-	1	-

2.6. Редакційно-видавнича діяльність

№ п/п	Показники роботи	Вик. в 2018 р.	План на 2019 р.	Вик. в 2019 р.
1.	Редагування бібліографічних, інформаційних та методичних матеріалів;			
	- назв	25	13	18
	- випусків	28	18	24
	в т. ч.			
	- матеріалів з досвіду роботи	2	2	1
	- методичних посібників	3	4	1
	- бібліографічних посібників	16	24	15
	- довідкових видань	1	1	1
	- літературно-художніх	-	-	2
	- рекламно-інформаційні видання	6	-	4
2.	Загальний обсяг (друк. аркушів)	73,4	-	56,3
3.	Загальний тираж	914	550	754
4.	Комп'ютерний набір			
	- видань	28	18	24
	- обкладинок	25	13	18
5.	Редакційна робота з матеріалами та їх публікація на веб-сайті	1 059	740	1 058
	- анонси	146	150	192
	- новини	913	590	866
6.	Верстка книг	6 видань (1 002с. формат А4) 6 (500 с.) (формат книжковий)	10 видань (1 562 с. формат А4) 10 (700 с.) (формат книжковий)	12 видань (997с. формат А4) 12 видань (1422 с.) (формат книжковий)
7.	Дизайн та художнє оформлення			
	- видань	6	18	12
	- книжкових виставок	217	100	127
	- інших матеріалів	247	60	254

ІІІ. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Обслуговування користувачів

У 2019 році книгозбірня продовжувала працювати в напрямку забезпечення високого рівня обслуговування користувачів, створення доброзичливої атмосфери, облаштування нових комфортних місць для роботи та спілкування користувачів, удосконалення сервісних послуг з метою створення гостинного та інклюзивного простору для різних категорій користувачів.

Для забезпечення більш високого ступеню комфортності в бібліотеці було проведено заміну вікон у двох структурних підрозділах – відділі рідкісних і цінних видань та Центрі екологічної інформації, що сприяло збереженню тепла та затишку для відвідувачів цих відділів; збільшено кількість місць для відпочинку та спілкування користувачів, додатково в приміщеннях бібліотеки розміщено крісла-мішки, крісла-гойдалки «Кокон»; облаштовано зону для спілкування у відділі абонементів, місце для зарядки гаджетів користувачів та «Територію Кіміко»; на всіх поверхах книгозбірні встановлено кулери з питною водою.

З метою просування книги і читання, враховуючи недостатнє фінансування книгозбірні на поповнення бібліотечного фонду, впроваджено нову послугу: у відділі абонементів організовано виставку, на якій міські книгарні представляють нові книжки, що відсутні у фонді бібліотеки. Ці видання користувачі можуть

почитати, завітавши до бібліотеки, а у разі бажання придбати якусь книжку – отримати від магазину 10% знижку (за пред'явленням покупцями читацького квитка). Продовжувалось і надання послуг за **проектом «Виїзний абонемент»**. В рамках проєкту за рік було обслужено 795 користувачів, яким видано 7 928 пр. видань.

Забезпечувались умови для відпочинку і творчого розвитку відвідувачів: в бібліотеці працювали 18 клубів та об'єднань читачів за інтересами, систематично проводились майстер-класи, тренінги, заняття з удосконалення різноманітних навичок та підвищення знань. А встановлена у відділі обслуговування користувачів ігрова консоль

Playstation 4 Pro дозволяє читачам ще й із задоволенням удосконалювати фізичну форму.

Протягом року з метою позиціонування бібліотеки як відкритого майданчику для отримання нових знань, індивідуального розвитку, комунікацій та громадської активності було проведено 45 екскурсій залами бібліотеки для студентства, учнів шкіл та ліцеїв, викладачів освітніх закладів, депутатів обласної ради тощо. Про те, що бібліотека стала більш привабливим місцем для користувачів свідчить той факт, що користувачі почали відвідувати книгозбірню сім'ями для проведення сімейного дозвілля у вільному форматі, пропонувати проведення спільних заходів.

Обслуговування користувачів у віддаленому режимі здійснювалось через «Віртуальну довідкову службу» та сервіс МБА. У зв'язку з ліквідацією у 2019 р. сектору МБА його функції було покладено на працівників відділу обслуговування користувачів. На жаль, більшість публічних бібліотек регіону можливості МБА в своїй роботі не використовували. Однією з причин такої ситуації є відтік спеціалістів з районів області до інших, більш розвинених регіонів України та відсутність у фондах обласної книгозбірні документів релевантних запитам спеціалістів. Покращання даної ситуації найближчим часом не очікується, зокрема і через фінансово-економічну неспроможність оплати даної послуги як окремими бібліотеками, так і населенням.

У 2019 році основні планові показники роботи бібліотеки були перевиконані, а саме: «Кількість обслужених користувачів» – на 103,2% (41658 користувачів), «Кількість книговидач» – на 103,7% (751046 пр. документів), «Кількість відвідувань» – на 110,6% (172062 відвідувань), в т. ч. кількість відвідувань соціокультурних заходів склала 56029 (з них кількість відвідувань масових заходів, проведених за межами бібліотеки – 6066), що на 736 відвідувань більше ніж у 2018 р. Показник відвідуваності протягом останніх 5 років постійно зростав, у 2019 р. він збільшився, порівняно з 2014 р. на 7,4%, а показник відвідуваності соціокультурних заходів за цей період збільшився на 37% (на 11586).

Якщо проаналізувати склад користувачів за єдиною реєстрацією – слід відзначити, що зберіглася тенденція зменшення кількості науковців та студентів, які користуються бібліотекою, її ресурсами та послугами. Це пояснюється не лише тим, що бібліотеки вузів краще комплектуються необхідними їм виданнями, а й тим, що зменшилась кількість студентів, які вступили до херсонських вишів, через що відбулось скорочення кафедр, що в свою чергу призвело до відтоку викладачів і науковців. Кількість науковців у 2019 році склала всього 0,24% від загальної кількості користувачів, кількість студентів зменшилась – на 359 користувачів і склала 10,13% (2018 - 13,25%, 2017 р. – 15,5%) від загальної кількості.

Порівняно з 2018 р. дещо зменшилась кількість учнів коледжів, натомість кількість школярів, що відвідували бібліотеку, навпаки, збільшилась. Загальна кількість учнівської молоді (за винятком

студентства) залишилась майже на рівні минулих років і складає 39% від загальної кількості користувачів (2018 р. - 43,23%, 2017 р. – 38,9%).

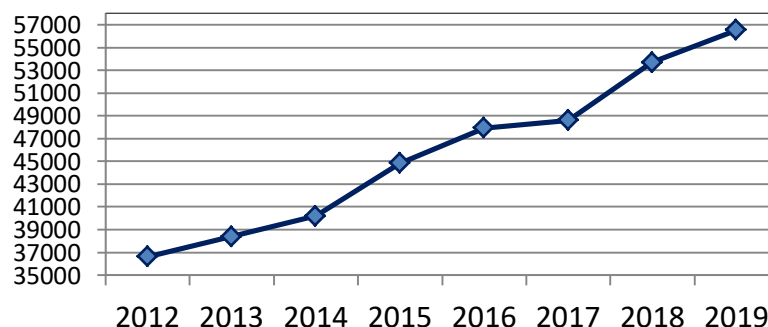
Натомість у 2019 р. збільшилась кількість спеціалістів (в першу чергу за рахунок медичних працівників і вчителів, які більш активно відвідували книгозбірню, в т. ч. на ДС, ДІ, курсах і тренінгах). Порівняно з минулим роком кількість спеціалістів збільшилась на 1059 осіб і склала 47,8% (2018 р. 39,68%, 2017 р. – 41,4%). Серед фахівців відсоток спеціалістів гуманітарного профілю як завжди вище, ніж спеціалістів технічного та сільськогосподарського профілю. Ця категорія складає 31,67% від загальної кількості спеціалістів (технічного і сільськогосподарського профілю разом – 13,9%).

Відповідно змінився освітній склад користувачів бібліотеки, кількість користувачів з вищою гуманітарною та вищою технічною освітою збільшилась, порівняно з 2018 р., як у процентному відношенні (2019 р. – 36,1%, 2018 – 29,6%), так і в абсолютних цифрах (на 858 користувачів). (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»). Загалом за 5 останніх років (2014-2019 рр.) у 2019 р. був найвищий показник кількості користувачів з вищою освітою

Аналіз складу користувачів за віком свідчить про те, що більшість – це люди віком від 22 до 59 років (36,91% від загальної кількості читачів). Кількість користувачів віком від 15 до 17 років складає 22,75 %. (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»). Загалом за віковою ознакою найбільшою категорією користувачів бібліотеки залишаються люди віком від 18 років – 57,78%, при цьому кількість користувачів віком 18-21 рік зменшилась на 1,3%, кількість користувачів похилого віку (понад 60 років) – збільшилась 1,2%.

Кількість обслужених користувачів, порівняно з 2018 р. значно збільшилась, в першу чергу за рахунок відкриття нового структурного підрозділу – відділу документів з медичних наук. Крім того, значно більше користувачів було обслужено через нестационарні форми обслуговування (у Бібліотечному сервісному центрі та за проектом «Виїзний абонемент»). Аналіз відвідувань книгозбірні свідчить про те, що найбільш активними були спеціалісти. Слід відзначити, що показник відвідування соціокультурних заходів бібліотеки збільшився, порівняно з 2018 роком, і склав 32,8% (2018 р. – 31,9% , 2017 р. – 29,2%, 2016 р. – 28,96%, 2015 р. – 26,5%) від загальної кількості відвідувань.

Динаміка відвідувань масових заходів по роках

Це збільшення відбулось за рахунок того, що збільшилась кількість масових заходів. В середньому в бібліотеці проводилось 2-3 заходи в день, деякі з них проводили декілька разів на замовлення користувачів. Бібліотека розширювала свою діяльність і за рахунок проведення виїзних заходів. У 2019 р. кількість відвідувань виїзних заходів значно збільшилась і склала 10,7% від загальної кількості відвідувань масових заходів, проведених бібліотекою. Загалом за п'ять років (з 2014 р.) кількість відвідувань масових заходів бібліотеки збільшилась майже на 16 тисяч.

Показник книговидачі протягом кількох років залишається майже незмінним. Найбільшим попитом читачів за галузевою ознакою у 2019 р. користувались видання суспільного характеру (документи з питань історії, економіки, психології, філософії тощо) – 26,6% від загального обсягу книговидачі (2018 р. – 33,1% , 2017 р. – 31,9%, 2016 р. – 34,1%), значно збільшилась кількість видачі природничо-наукових документів (більш ніж на 40 тис. пр.), зокрема видача медичних документів збільшилась на 20059 пр., дещо збільшилась кількість виданих документів з питань науки, освіти, культури – 14,5% (у 2018 р. – 12,7%, 2017 р. – 9,98%), видача документів з інших галузей знань залишилась практично на тому ж рівні.

За видовою ознакою найбільшим попитом, як і раніше, користувались періодичні видання – 52,4%. Видача електронних та аудіовізуальних видань – дещо збільшилась і склала 6334 пр. (у 2018 р. – 4054 пр., у 2017 р. – 3100).

Державна політика книговидання та поповнення фондів бібліотек українською книгою позначилась на показнику книговидачі. Кількість україномовних видань, виданих користувачам, протягом кількох років переважає кількість виданих користувачам видань російською мовою. У 2019 р. кількість виданих документів українською мовою склала – 75,79% від загальної книговидачі (у 2018 р. – 69,5%), російською – 18,26% (2018 р. – 24,5%), що пов'язано як зі збільшенням кількості нових надходжень українською мовою, так і зі збільшенням інтересу користувачів до сучасної української літератури і нових видань з питань світової історії та історії України. (Див.: додаток №3 «Видача документів за галузями знань, мовами та видами»).

Відносні показники обслуговування користувачів дещо зменшились. Це пов'язано з тим, що більше людей відвідує книгозбірню з метою дозвілля та відвідування різноманітних курсів і тренінгів, при цьому кількість виданих документів не збільшилась. (Див. табл.: 2.1. «Обслуговування користувачів»).

3.1.1. Соціокультурна діяльність

Зважаючи на реалії сьогодення одним з провідних завдань, що стояли перед бібліотекою залишалось сприяння патріотичному вихованню молоді, популяризація національної культурної спадщини. З цією метою

продовжувалась діяльність у рамках **проєкту «З Україною в серці»**. Протягом року проведено велику кількість заходів патріотичної тематики у співпраці з ветеранськими, патріотичними громадськими організаціями, козацтвом, освітніми закладами міста тощо, зокрема вечір-роздум «День Соборності – раз і назавжди», презентацію книжково-ілюстративної

виставки «Сторіччя національної єдності», що була представлена в обласному палаці молоді та студентів (до відзначення сторіччя Соборності України), презентацію творчої виставки митців Генічеського району «Наш Крим», присвячену 75-й річниці депортації кримських татар.

В рамках нового **проєкту «Герої сучасної України»** проведено низку

заходів, серед яких вечір-реквієм «Ангели на варті свободи», присвячений річниці Майдану, презентація фотовиставки Антона Наумлюка «Крим. Спротив.», презентація книги молодого херсонського поета Костянтина Капошиліна «Башня». Гончарівка нестандартно долучилася до відзначення свята воїнів – Дня козацтва, Дня створення УПА (Української повстанської армії) та Дня захисника України, організувавши разом із творчим колективом обласного палацу молоді та студентів і Центром допомоги учасникам АТО святковий концерт «Ми роду козацького діти» для українських військових. Концерт було проведено на військовому полігоні «Широкий лан».

Значна увага приділялась популяризації української книги шляхом проведення творчих зустрічей з українськими письменниками, в т. ч. з інших регіонів України, впровадження малих форм рекомендаційної бібліографії з використанням технології QR-кодування, реклами книг у соціальних мережах, на обласному радіо та на веб-сайті бібліотеки.

Чималу аудиторію прихильників літературного слова отримали презентація книги братів Капранових «Справа Сивого» (м. Київ), зустрічі з поетесою Оленою Горобець (м. Кропивницький) та поетесою, лауреаткою премії ім. Григора Тютюнника Юлією Бережко-

Камінською, літературне чаювання до 60-річчя утворення обласної організації Національної спілки письменників України, низка заходів до 205-річчя від дня народження Т. Шевченка (літературна кав'ярня «На струнах Кобзарєвої душі», поетичний флешмоб «Шевченкове слово звучить поміж нас» та ін.), а також заходи, проведені бібліотекою в рамках 4-го Південного фестивалю книги і читання «Книжковий Миколай» та фестивалю «Таврійський тиждень

мистецтв/Забалка» (Інною Моїсєєвою (м. Київ), Марією Ткачівською (м. Івано-Франківськ), Олександром Афоніним – президентом Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів (м. Київ), Любов'ю Долик (м. Львів), Володимиром Шовкошитним (м. Київ), Іваном Гентошем (м. Львів), Вірою Олеш (м. Львів), Поліною Кулаковою (м. Івано-Франківськ) та ін.

Значним інтересом користувались і зустрічі з херсонськими письменниками, в рамках яких відбулись презентація першої поетичної збірки А. Суріна «Пульсирующие тени», поетична зустріч з молодою поеткою Аллою Тютюнниковою з програмою «Поетка і музик», презентація збірки О. Ольшанської «Лінії на долоні», творча зустріч з Тетяною Федчик, презентація книги Інни Мокіної «По ту сторону адвокатской тайны», презентація книги молодої поетеси Галини Іванової (м. Каховка), творчі зустрічі з Н. Чернишенко, В. Загороднюком, В. Куликом та ін.

Заходи з популяризації книги і читання урізноманітнилися такими формами як літературний квест, зустрічі у бібліокафе, літературна кав'ярня, культурологічні студії, літературний експрес тощо. Значну кількість читачів (студентів місцевих вишів, учнів культ-освітніх закладів, школярів) зібрали інтелектуальна гра «Пізнаємо книжковий світ граючись», літературна зустріч «Поетичний автограф від Василя Піддубняка» та ін. З метою залучення до читання молодіжної аудиторії реалізовувався

проект «Швидкий відгук: зЧитай мене» (інформування про кращі книжки за допомогою використання технології QR-кодування).

Значним інтересом користувались книжково-ілюстративні виставки: «Шляхи української книги: до витоків українського книгодрукування», «Поетичний та прозаїчний код С. Жадана», «Літературна молодь сучасної України», «ТОП читання - 2018». Користувачів знайомили з творчістю Олеся Гончара, його творами та експонатами в «Гончарівській вітальні».

З метою залучення до читання молодих сімей запроваджено **проект «Сімейне читання»**, в рамках якого проводились дні сімейного спілкування, голосні читання улюблених книг, ігри та майстер-класи з виготовлення іграшок за темами прочитаних книг.

Особливо актуальним для Херсонської області, як регіону з обмеженим вживанням української мови, залишається питання

впровадження української мови в усі сфери життя. Саме тому продовжувалась діяльність бібліотеки з проведення заходів відповідної тематики, залучення користувачів до клубу «Дивослово» та безкоштовних курсів української мови, які активно формують та розвивають читацькі інтереси, підвищують культуру мовлення, культуру читання. Проведено свято до Міжнародного дня рідної мови «Мово моя, невичерпна скарбнице!» та радіодиктант національної єдності, до написання якого активно долучились працівники херсонської поліції, започатковано ранкові зустрічі в Гончарівці.

Завдяки подальшому розвитку та укріпленню соціального партнерства бібліотека брала участь в організації та проведенні фестивалів, конференцій, круглих столів як на базі бібліотеки, так і поза її межами (перший Морський фестиваль імені Джона Пол Джонса; другий Історичний науково-популярний фестиваль «Legio Historica. Херсон», який об'єднав людей, що цікавляться науково-популярною історією (у співпраці з громадською організацією «Likбез. Історичний Фронт» (м. Київ)); перший фестиваль Friendly fest, Сімейний фестиваль, звітно-краєзнавча конференція Херсонської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, фінал міського конкурсу «Козацькими стежинами» та учнівська науково-практична конференція «Пізнаємо Херсонщину разом»; навчальний семінар «Захист прав та інтересів людей з деменцією та їхнього оточення» (м. Київ)).

У центрі уваги бібліотеки залишалась просвітницька робота. В рамках проєкту **«Бібліотека+Школа=Партнерство»** проводились дні інтелектуальних ігор, літературні та наукові квести, вечори цікавої науки, брейн-ринги та інші інтерактивні заходи. Заходи за проєктом **«Літо з бібліотекою»** відвідало понад 2600 користувачів не лише з міста Херсона, а й з інших міст і селищ області).

Задовольняючи потреби користувачів краєзнавчого характеру, більш різноманітними стали зміст і форми роботи з популяризації знань з історії краю. Краєзнавча робота проводилась за наступними програмами: «Територія цікавих зустрічей», «Краєзнавчі подорожі з минулого в майбутнє», «Подорож краєзнавчими хмаринками» (для наймолодших відвідувачів), «Живе краєзнавство». До ювілею Херсонської обласної організації Національної спілки письменників України було проведено літературно-мистецьке свято «60 років творчої дороги», краєзнавчий квест «Херсон – знайомий незнайомець», літературний квіз «Золотокриле слово Олеся Гончара», бібліокешінг «Краєзнавчі мандри», патріотично-розважальне шоу «Козак не боїться ні тучі, ні грому» (для учнів молодших та середніх класів), арт-уроки «Акторське сузір'я Херсонщини»,

«Бунтарський дух херсонських поетів-футуристів», «Сімейні традиції родини Фальц-Фейн», краєзнавчий дартс «Кращий знавець історії міста» та ін.

Розвивалась бібліотечна екскурсійна служба проєкту «Міфи та бувальщини міста Річкової зірки». Тематичні екскурсії цього проєкту та пішохідні екскурсії містом в рамках проєкту «Живе краєзнавство» («Український Херсон: траєкторія доль та подій», «Таємниці Херсонської фортеці», «Курйози і казуси міста Херсона», «Чумаки в Таврії», «Американський адмірал Джон Пол Джонс у Херсоні») користувались значною популярністю. Крім того, працівники бібліотеки брали участь у підготовці екскурсійних турів «Котел Аріанта: грецький вклад» та «Котел Аріанта: єврейський вклад» до Дня туризму в рамках мультикультурного проєкту «Котел Аріанта».

Традиційно увазі користувачів представлялись книжково-ілюстративні виставки, зокрема: виставка-вернісаж «Шляхом творчої спільки» (до 60-річчя з часу створення Херсонської обласної організації Національної спілки письменників України); виставка-екскурс «Мій край, де серця рідна пристань!» (до 75-річчя з часу утворення Херсонської області), «Довга і терниста дорога «Степу», «Кам'янська Січ: на перехресті доріг та епох», «Федір Ушаков – святий у ранзі адмірала» та ін.

Не залишалися поза увагою книгозбірні питання популяризації правових та екологічних знань через проведення заходів, що мають довготривалу системну основу (лекторії, курси, клуби, консультації).

Особлива увага приділялась правовому просвітництву молоді в рамках **проєкту «Право і закон у твоєму житті»**, у фокусі соціокультурної роботи були також теми гендерної рівності, толерантності у стосунках між людьми, булінгу тощо. До цієї роботи долучилась волонтерка Корпусу Миру США Уїтні Крейвенс, яка провела декілька зустрічей правової тематики, зокрема зустріч на тему «Права жінки у США».

Активізувалась діяльність Центру екологічної інформації з проведення різноманітних акцій та заходів за межами бібліотеки, налагодженні співпраці з громадськими організаціями та еко активістами та донесення оперативної інформації щодо екологічної ситуації в регіоні та Україні до мешканців області. З метою сприяння розвитку екологічної культури громади спільно з громадськими

організаціями та еко спільнотами проведено ряд таких заходів як: Кліматичний марш, еко-тусовка (проект «Херсонські Скельки без сміття»), благодійний фестиваль FRIENDLY fest; конференція «Виховання екологічної культури та формування екологічної свідомості» (в рамках Міжнародного екологічного форуму), молодіжна конференція «День Чорного моря». Працівники книгозбірні долучились до круглих столів в Херсонській обласній державній адміністрації, громадських слухань щодо будівництва ГЕС-2 та відзначення Всесвітнього дня прибирання «World Cleanup Day», брали участь у фестивалях і конференціях з питань екології та у Форумі успішних практик у сфері охорони довкілля (м. Київ). В рамках програми Екошколи провели серію екозустрічей, майстер-класів і тренінгів з сортування сміття в освітніх закладах міста, а також під час Всеукраїнського шахово-шашкового турніру. З метою залучення молоді до вирішення екологічних проблем на базі Центру екологічної інформації започатковано юнацький клуб «Дивосвіт». Інформація щодо актуальних екологічних питань та діяльності Центру екологічної інформації висвітлювалась на телеканалах «Херсон Плюс»; «1+1» «Український південь», «UA: Херсон», «ВТБ», була надрукована в регіональному виданні «МамаЯ» та обласній газеті «Гривна», розміщувалась в місцевих інтернет виданнях «Вгору», «Кавун. Сіті» та соцмережах.

З метою залучення користувачів до цінностей національної і світової культури, задоволення естетичних потреб бібліотека продовжувала реалізацію вже існуючих проєктів «Арт-простір», «Арт-підвал»,

«Таврійський тиждень мистецтв/Забалка» та впроваджувала інші форми бібліотечної роботи: музичні вечори, бібліовечірки, арт-паті, фестивалі тощо.

У 2019 р. фестиваль «Таврійський тиждень мистецтв/Забалка» проходив за фінансової підтримки Херсонської обласної державної адміністрації як переможець конкурсу регіонального розвитку. В ньому взяли участь 100 творчих колективів та окремих авторів з Херсона та області, а також з м. Києва, м. Чернігова, м. Миколаєва тощо. Родзинкою фестивалю стала участь творчого колективу КЗ РБК «Студії Простір» з Великої Олександрівки, керівником якого є заслужений майстер народної творчості України Андрій Богун. Під час фестивалю вперше в Херсоні було проведено творчу колаборацію трьох відеостудій: StudioMAKherson (КЗ "Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олесь Гончара" ХОР), «Летающий цветок» (КЗ РБК Велика Олександрівка),

Born Vision (Херсон). Крім того, було проведено понад 20 різноманітних майстер-класів.

Бібліотека збирала поціновувачів мистецтва на моновиставу «Монолог актриси» (у виконанні заслуженої артистки України Олександри Тарновської) та на сольний фортепіанний концерт лауреата Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів Дарини Бянової, арт-зустріч з Раймундасом Баніонісом (Литва) і літературно-музичні вечори до 70-річчя від дня народження українського композитора В.М. Івасюка, українського поета М.І. Братана. Вперше в бібліотеці відбулось підведення підсумків та нагородження переможців Міжнародного конкурсу малюнку «Ілюстрація до народної казки», що проводився Херсонським навчально-естетичним комплексом «Художня школа».

Для соціокультурної роботи книгозбірні характерною була посилена увага до організації змістовного інтелектуального дозвілля користувачів з метою задоволення і розвитку їх культурних потреб, створення умов для самореалізації і самоосвіти кожної особи, самовдосконалення і аматорської творчості в рамках вільного часу.

Активно впроваджувався та розвивався проєкт **«Арт-лабораторія „Українська хата – талантами багата“**», який реалізовувався не лише на території бібліотеки, а й за її межами – в інших районах області. З вересня почав діяти новий проєкт **«Самоцвіти України»**, мета якого познайомити херсонців з кращими представниками краю, які

прославляють Херсонщину за межами регіону (творчі зустрічі з Надією Теленчук та Юлією Бережко-Камінською).

Значна увага приділялась організації художніх виставок: **«Приазовський край Херсонщини»**, **«Ніжний шеббі шик** (виставка робіт херсонської дизайнерки Оксани Наливайко), персональна виставка **«Світ моїх захоплень»** юної майстрині Богдани Ільєвої з Кам'янця-Подільського», виставка вишитих робіт **«Краса навколо»** від Діани Баліної та ін.

В рамках **проєкту «Арт-підвал»** презентовано виставку сучасного мистецтва **«Мистецтво без обмежень»**, на якій було представлено близько 70 робіт художників як початківців, так і митців відомих в Україні та за її межами, а також студентів кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету. Привернули увагу користувачів виставка-інсталяція **«Національне вбрання – краса поза часом»**, виставка-берегиня **«Нитками вишита любов»**, виставка-інсталяція **«Бельканто книг з оркестром»**, **«Вишиванковий флешмоб»**. Новинкою для херсонців стало проведення майстер-класів **«Papertole, арте-франчез або 3-D декупаж»**.

З метою реалізації бібліотекою освітньої функції, яка сприяє визначенню світогляду людини, використовувались такі форми роботи, які б підтримували у людей потяг до знань та їх постійного оновлення: тренінги (з протидії торгівлі людьми, пошуку роботи, інтернет-грамотності), майстер-класи, дискусії, лекції, практикуми тощо.

Вдруге бібліотека долучилась до організації та проведення **Міжнародного конкурсу креативного письма "Write on!"**, який проводиться за підтримки Корпусу Миру США для школярів, студентів та дорослих і включає написання есе англійською мовою, в якому можна проявити своє критичне мислення, навички письма та знання англійської мови.

На базі відділу документів іноземної мови студенти 2-3 курсів факультету іноземної філології проходили мовну практику, відвідували зустрічі з представниками Посольства США в Україні на тему отримання освіти за кордоном та підтримки проєктів у сфері культури та підтримки молоді.

Проводились курси з вивчення

англійської мови; Дні франкофонії (для тих, хто вивчає французьку мову); протягом року працювали клуб «Англійська для кожного», клуб англійської граматики, розмовний клуб англійської мови для дітей «Easy English for Kids», жіночий кар'єрний клуб «Вікно до успіху»; було проведено Сібер-школу на Maker Space-майданчику.

Кілька груп дорослих та підлітків пройшли курси з навчання основам програмування та 3D-друку. Працівники бібліотеки продовжували надавати послуги з навчання людей похилого віку користуванню сучасними інтернет-технологіями та електронними пристроями (мобільними телефонами, смартфонами тощо), зокрема проводили індивідуальні заняття з комп'ютерної грамотності та використання сучасних on-line сервісів в рамках проєкту «ІТ-бабусі. ІТ-дідуся».

Отриманню людьми нових знань сприяло формування в бібліотеці «зони позитиву» як культурологічного середовища, майданчика для толерантних дискусій, обміну думками, творчими напрацюваннями в будь-якій галузі та забезпечення «зони позитиву» сучасними мультимедійними технологіями.

Активно працював майданчик Maker Space, а потреби користувачів у спілкуванні значною мірою задовольняли клуби за інтересами: клуб «КЛІО» – інтерес користувачів до історії рідного краю, літературно-

мистецькі клуби – інтерес до літературної творчості та мистецтва, фотоклуб «Свіжий погляд» – інтерес до мистецтва художньої фотографії, клуб-antistres «Веселка» створював сприятливі умови для задоволення емоційних потреб та активного спілкування всіх бажаючих, а співпраця з клубом книголюбів «Кобзар» – задовольняла інтерес до книги. Загалом протягом року в бібліотеці працювало 18 клубних об'єднань.

Для забезпечення дозвілєвих потреб користувачів продовжувалась робота в рамках культурологічних проєктів «Уїкенд в Гончарівці» («Новорічні зустрічі з GLC», арт-паті «Японія далека і близька», країнознавче рандеву «Україна-Японія: день дівчаток Хіна-Мацурі», розважальні програми для дітей «Новорічний переполох» тощо), «Бібліотека в центрі молодіжних інтересів» (другий Фестиваль візуальної культури «Гра в п'ятнашки», вечірка до Всесвітнього дня анімешника, піжамна вечірка, бібліопосиденьки, молодіжний захід «MotivatiON»), культурологічних студій «У гончарному колі».

Одним з важливих напрямків роботи бібліотеки залишалось надання послуг у доступних форматах маломобільним групам населення, що мають фізичні обмеження, зокрема вади зору та ментальні розлади; інтегрування користувачів з особливими потребами в загально-бібліотечне життя; створення своєрідної інклюзивної платформи для їх спілкування, комфортного читання та самореалізації; впровадження інноваційних інклюзивних форм інформаційної та соціокультурної роботи. В цьому

плані реалізація та промоція проєкту «Інклюзивний театр при бібліотеці “Звичайна роль – особливий актор”» сприяли приверненню уваги влади, депутатського корпусу та пересічних громадян до проблеми інклюзії, стала прикладом інклюзії цих дітей у соціум. Під керівництвом досвідченого

режисера Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша Корольової І.В. відбувалася робота над реалізацією вистави «Дивовижні пригоди книжкової феї у бібліотеці», яка об'єднала в собі три фрагменти з відомих світових творів: «Пригоди Незнайки» (М. Носова), «Маленький принц» (А. де Сент-Екзюпері) та «Аліса в країні пригод» (К. Льюїса). Значним досягненням роботи театру стала його участь та отримання відзнаки на XXI Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії».

Фільм, знятий працівниками книгозбірні на основі підготовленої акторами

інклюзивного театру вистави «Маленькі принци нашої планети» був відзначений на Всеукраїнському кінофестивалі «Кінокіммерія», а презентація «Зачарованого лялькового театру» на конкурсі «Пікнік ідей» дала змогу отримати 1 місце та грошову винагороду у розмірі 1000 грн. на придбання матеріалів для виготовлення ляльок. Було започатковано проведення 16 сеансів каністерапії, проведено конкурс читців книг шрифтом Брайля з елементами каністерапії, майстер-клас з жестової мови для працівників поліції. Великий інтерес викликали заходи, проведені в рамках *Тижня альтернативної терапії «Душа. Тіло. Гармонія»*, зокрема круглий стіл на тему: «Альтернативна терапія: перспективи розвитку», проведений за підтримки фахівців та громадських організацій.

Бібліотека активно працювала у галузі суспільних зв'язків, розвиваючи всебічні контакти зі ЗМІ та іншими організаціями. Значні зусилля були спрямовані на поживлення рекламно-іміджевої діяльності бібліотеки, що підвищило її роль та місце у сучасному суспільному житті. Широко висвітлювались бібліотечні заходи з популяризації української книги в засобах масової інформації, на власному веб-сайті, у соціальних мережах; проводились спільні заходи з громадськими організаціями та державними установами.

Налагодженню співпраці з управлінням патрульної поліції в Херсонській області сприяла підготовка та презентація корпоративного календаря з метою продемонструвати нове обличчя патрульної поліції України, як людини освіченої, читаючої, патріотичної.

Рекламі бібліотеки сприяли різноманітні заходи та акції, такі як арт-паті «Японія: далека і близька», «Фестиваль візуальної культури «Гра в П'ЯТНАшки», «Новорічні зустрічі з GLC», «Весілля в Малинівці/Гончарівці». На вулицях міста проведено: екологічну акцію «За бджолу, чисте довкілля та здоров'я людей», соціокультурну акцію «Благодійництво в Таврії» у вигляді пересувного кіномайданчика з елементами історичного квесту, акції «Книжковий вулик» та «Весняний виліт книжкових бджіл з Гончарівки» (до Всесвітнього дня книги та авторського права), акцію «Острів Неверленд капітана Крюка» на першому Херсонському Морському фестивалі ім. Джона Пола Джонса та ін. Практично кожна арт-паті привертала увагу ЗМІ як яскравий інформаційний привід і працювала таким чином як PR-акція бібліотеки на створення її сучасного іміджу.

Активна промоційна діяльність бібліотеки знайшла своє відображення на сторінках преси та у створенні відеоконтенту як власного, підготовленого бібліотечною відеостудією МАKherson («Гончарівка і її близнюки», «Скарби Гончарівки», «Херсонський поет Василь Григорович

Піддубняк» тощо), так і представленого на місцевих телеканалах: «Херсон Плюс»; «1+1» «Український південь», «UA: Херсон», «ВТВ». А інформація про клуб «Англійська для кожного» була розміщена також на «Он-лайн платформі неформальної освіти» (<http://learnlifelong.net>).

3.2. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота

Основним завданням бібліотеки у 2019 р. було нарощування інформаційного потенціалу, покращання інформаційного сервісу, розширення кола абонентів індивідуальної та групової інформації, надання широкого доступу до інформації без будь-яких обмежень, формування інформаційної культури громадян з метою сприяння реалізації їх права на доступ до інформації і знань.

З цією метою велась активна робота з формування та надання доступу до власних бібліографічних ресурсів для забезпечення інформаційних потреб користувачів, зокрема фахівців.

Провідне місце в інформаційній діяльності займав курс на покращання інформаційного сервісу. З цією метою в процесі інформаційно-бібліографічного обслуговування широко використовувались новітні технології та інформаційно-бібліографічні ресурси, представлені в інтернет, зокрема реферативно-бібліографічні БД, проблемно-орієнтовні та галузеві БД, електронні та цифровані енциклопедії, словники, довідники, бібліографічні покажчики. Завдяки цьому якість довідково-бібліографічного обслуговування значно покращилася.

Довідково-бібліографічне обслуговування в режимі «запит-відповідь» здійснювалося в формі усних та письмових довідок. Всього було виконано 3 524 довідки. З них 276 – письмових (94,5% з яких – віртуальні). Серед них найбільш цікаві:

- тематичні: «Історія фабрики Войкова в 20-30 рр.», «Музей плакату в 20-ті роки в Херсонській громадській бібліотеці», «Пінобетон, його властивості та технологія виробництва», «Професійний стрес у медичних сестер. Синдром професійного вигорання», «Порушення рефракції зору у дітей: рефракційна амбліопія»;
- фактографічні: «Де загинув поет Арон Копштейн і за яких обставин?»;
- уточнюючі: «Яке написання правильне: Шенфінкель чи Шейнфінкель?», «Хто підписувався криптонімом А.С.?».

Як і раніше, проводилось обслуговування віддаленого користувача через «Віртуальну довідкову службу». Однак кількість віртуальних довідок за останній період значно зменшилася не лише у зв'язку з тим, що в архіві порталу Херсонської ОУНБ імені О. Гончара та сайту «Віртуальний бібліограф» накопичено значну кількість виконаних запитів і читачі мають можливість отримати відповідь одразу, а й через неможливість

обслуговування віддаленого користувача у зв'язку з технічними роботами, що проводились на веб-сайті.

Домінуючою тенденцією в інформаційній діяльності бібліотеки залишався курс на інформаційне обслуговування спеціалістів: викладачів вишів, медичних працівників, працівників галузі культури, науковців, державних службовців тощо. Обслуговування абонентів здійснювалось як традиційно, шляхом пересилки інформаційних списків, так і дистанційно, через електронну пошту, телефоном або через «Facebook Messenger».

Абонентами індивідуальної та групової інформації були працівники музеїв, держслужбовці, науковці та інші. Всього для 155 абонентів інформації було виконано 499 інформаційних запитів з різних питань (права, бізнесу, менеджменту, медицини, питань європейської інтеграції тощо). Медичним працівникам регулярно відправлялись бібліографічні списки з 38 тем (*«На допомогу лікарю акушеру-гінекологу», «На допомогу лікарю педіатру» тощо*). Понад 8 тис. відповідей на інформаційні звернення (в т. ч. 3 524 бібліографічних довідки) отримали 4 174 користувача бібліотеки. (Див.: додаток № 4 *«Інформаційна та довідково-бібліографічна робота»*).

Бібліографічне інформування фахівців відбувалось і шляхом проведення комплексних форм роботи – Днів спеціаліста та Днів інформації з використанням новітніх технологій. Загалом було проведено 11 Днів спеціаліста та 14 Днів інформації, зокрема для медичних працівників, вчителів шкіл області, митців тощо. Вже традицією стало проведення літературно-бібліографічних студій. Минулого року на них були присутні бібліографи обласних бібліотек міста, вузів, коледжів, музеїв та всі, хто цікавиться питаннями бібліографії, книговидавництва, літературознавства. Під час роботи літературно-бібліографічних студій всі учасники мали можливість познайомитися з новими виданнями з питань книгознавства та бібліографії, представленими на виставці-перегляді у відділі наукової інформації та бібліографії. Крім того, співробітники бібліотеки брали участь у наукових конференціях та семінарах, що проводились у Херсоні, представляючи ресурси книгозбірні, виступаючи з тематичними бібліографічними оглядами.

У зв'язку з реформуванням медичної галузі особливого значення набуло інформаційне забезпечення її фахівців. Саме тому інформаційна складова роботи відділу документів з медичних наук включала: індивідуально-бібліографічне інформування у системі ВРІ та групове інформування у формі підготовки тематичних та інформаційних списків, адресної розсилки бібліографічної інформації, виконання бібліографічних довідок ускладненої тематики за запитами користувачів та розміщення їх на веб-сайті відділу у розділі «Архів виконаних довідок».(згідно статистиці ці ресурси користуються значним попитом у віртуальному просторі).

З метою вивчення інформаційних потреб та інтересів споживачів інформації було проведено анкетування та опитування фахівців медичної галузі області. Завдяки чому індивідуальною інформацією було забезпечено 30 абонентів, зокрема 8 завідувачів відділеннями та

12 практикуючих лікарів. За 2019 рік цим абонентам направлено 190 повідомлень з 38 тем, 63 карти зворотного зв'язку.

Теми індивідуальної інформації були різними за ступенем складності: «Рентгенологічні аспекти діагностики злоякісних новоутворень», «Магнітно-ядерна томографія», «Психосоматичні розлади у дітей та дорослих, психотерапія», «Психологічна допомога при онкологічних захворюваннях», «Ендоскопічна діагностика і ендоскопічна хірургія товстої кишки», «Нові досягнення в колопроктології» та ін. Карти зворотного зв'язку допомагають працівникам відділу оцінити якість надісланої інформації. Так лише троє абонентів використали у роботі 78 інформацій, що були надіслані за їх запитом по системі ВРІ та замовили 54 ксерокопії статей. Працівники відділу у своїй роботі активно використовують послугу електронної доставки документів, в т. ч. для лікарів з районних лікарень області. Всього за звітний рік відправлено 100 відсканованих копій статей з періодичних видань.

Крім того, працівники відділу проводили Дні інформації в медичних закладах міста та області (наприклад на тему «Актуальні питання дитячої нефрології»), на яких присутні знайомились з новими виданнями, електронними ресурсами, додатковими сервісами книгозбірні та отримували практичні навички використання в роботі нових

технологій; організовували відкриті перегляди та презентації документів під час конференцій і семінарів, що проходили у медичних закладах міста та області (XIV Міжрегіональний науково-практичний конференції «Актуальні питання дитячої неврології та реабілітації дітей з ураженням ЦНС», щорічний науково-практичний конференції за участі фахівців з інших країн «Актуальні питання міждисциплінарної взаємодії в онкології»),

XVII Регіональний науково-практичний конференції «Стійка система охорони здоров'я: розвиток первинної медико-санітарної допомоги і її інтеграція із спеціалізованою медичною допомогою»).

Доведення значного обсягу нової бібліографічної інформації та інформаційних ресурсів бібліотеки до реальних і потенційних споживачів здійснювалось через інтернет-проект «Віртуальний бібліограф», на якому регулярно розміщується актуальна інформація про нові надходження в бібліотеку, окремі видання з фонду, останні новини про книги та їх авторів. За рік на проєкті було створено 132 нових сторінки. Статистика відвідувань

сайту «Віртуальний бібліограф» свідчить про зацікавленість користувачів у запропонованій інформації, його популярність постійно зростає. Не став виключенням і 2019 рік. Згідно статистики на Google analytics у 2019 році кількість користувачів сайту «Віртуальний бібліограф» склала – 166 600, відвідуваність – 195 339, було переглянуто 269 520 сторінок.

На веб-сайті відділу документів з медичних наук розміщувалась відповідна бібліографічна інформація (доступні в режимі on-line інформаційні списки літератури, бібліографічні довідки, оновлювались нові надходження літератури (*розділи «Бібліографічні ресурси», «Поточні інформаційні списки», «Нові надходження»*)).

Значна увага у довідково-бібліографічному обслуговуванні, як і раніше, приділялась виконанню запитів на правову тематику. Продовжувало свою діяльність «Правове довідкове бюро» як в режимі оф-лайн, так і в режимі он-лайн. Користувачам надавалась допомога у користуванні мережею веб-сайтів органів державної влади, проводились бесіди біля інформаційного стенду «Правове довідкове бюро», надавались консультації з пошуку законодавчих та нормативно-правових документів, виготовлялись копії законодавчих документів за запитом користувачів. Регулярно оновлювались основні тематичні підрозділи віртуального «Правового довідкового бюро», розділ «Видатні правознавці» поповнився новими іменами правознавців – І. А. Тимченко, М. В. Цвік, Ф. Г. Бурчак, В. С. Кульчицький. Систематично поповнювався розділ «Право та закон для кожного», в якому розміщувалась актуальна інформація з правових питань: «Національний конкурс «Молодіжна столиця України», «Неправомірне затримання працівниками Національної поліції України – захисти себе сам» та ін. Було підготовлено та розміщено на сайті інформаційний дайджест: «Джерела права Гетьманщини – української козацької держави». У 2019 р. виконано тематичні довідки «Національні символи України», «Вибори Президента України: історія становлення та досягнень», «Становлення права інтелектуальної власності в Україні», які в електронному вигляді було розміщено на сайті «Віртуальний бібліограф».

З метою підвищення рівня ББЗ серед читачів протягом року постійно надавались користувачам книгозбірні індивідуальні консультації щодо використання ДБА, пошуку необхідної інформації в електронному каталозі бібліотеки, до програми проведення екскурсій бібліотекою входило ознайомлення з

основами ББЗ, бібліографічні огляди та перегляди нових надходжень. Також було проведено 11 бібліотечних уроків для школярів і студентів. Продовжувалась робота з підготовки бібліографічних посібників. З метою задоволення інформаційних потреб спеціалістів у галузі бібліотекознавства було підготовлено річний випуск поточного

бібліографічного списку *«Нові довідкові, бібліографічні та інформаційні видання-2018»*, який розміщено на сайті бібліотеки; підготовлені краєзнавчі бібліографічні посібники: *«Календар знаменних і пам'ятних дат Херсонщини на 2020 рік»*, *«Книга Херсонщини 2018»*, *«Література про Херсонську область за 2018 рік»* (випуск 4), *«Література про Херсонську область за 2019 рік»* (1-2 випуски). Продовжувалась робота над науково-допоміжним покажчиком *«Освіта на Херсонщині: історія та сучасність»*.

Продовжувалась робота з видання малих форм бібліографічних видань. Підготовлено, видано та використовувались під час проведення заходів 10 бібліографічних пам'яток, призначення яких – допомогти читачеві у первинному ознайомленні з книгами на актуальні теми. Усі вони розміщені на веб-сайті «Віртуальний бібліограф».

3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів

Основним принципом політики формування бібліотечного фонду сьогодні має стати його оптимізація на основі поетапного кількісного скорочення шляхом систематичного очищення фондів від зношеної, морально застарілої, непрофільної літератури та якісного поповнення документами підвищеного попиту, різними за видами, тематикою, мовами, використовуючи для цього всі можливі джерела, бюджетні та позабюджетні кошти.

Але зміни та кризові явища, що відбуваються в країні, не могли не позначитись на процесах фондоутворення бібліотеки. Через брак фінансування та зростання цін на книговидавничу продукцію значно ускладнилося комплектування фондів. У 2019 р. ситуація з поповненням бібліотечного фонду була незадовільною. До бібліотечного фонду надійшло всього 6815 пр. документів, з яких лєвова частка – надходження за рахунок державних програм поповнення фондів бібліотек.

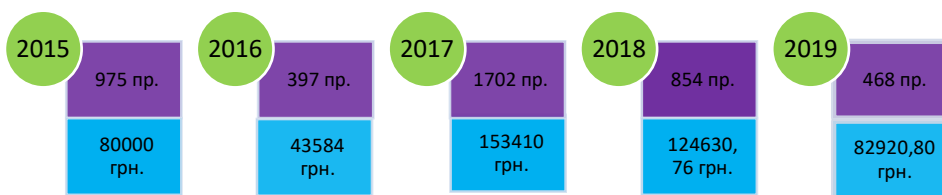
Обсяг фінансування бібліотеки з обласного бюджету на поповнення фонду, порівняно з 2018 р., збільшився всього на 7917 грн. Із загальної суми фінансування більше половини було витрачено на передплату періодичних видань і лише третина – на закупівлю книжкових та інших видань. Бібліотека стояла перед вибором – на які види документів спрямувати кошти (періодичні видання чи книги). При цьому, в першу чергу, враховувались запити користувачів. Але, через загальне зростання вартості друкованих документів (особливо періодики) та високу вартість фахових періодичних видань медичної тематики (адже бібліотека почала обслуговувати медичних працівників після включення в її структуру відділу документів з медичних наук), репертуар періодичних видань все рівно зменшився (по передплаті до фонду бібліотеки у 2019 р. надійшло 2010 пр., з яких 1971 – номерів журналів, 39 комплектів газет).

Бюджетні кошти (грн.)	2015	2016	2017	2018	2019
На передплату періодики	99900,00	142000,00	115870,00	148852,32	198479,20
На придбання видань	80000,00	43584,00	153410,00	124630,76	82920,80
Всього:	179900,00	185584,00	269280,00	273483,08	281400,00

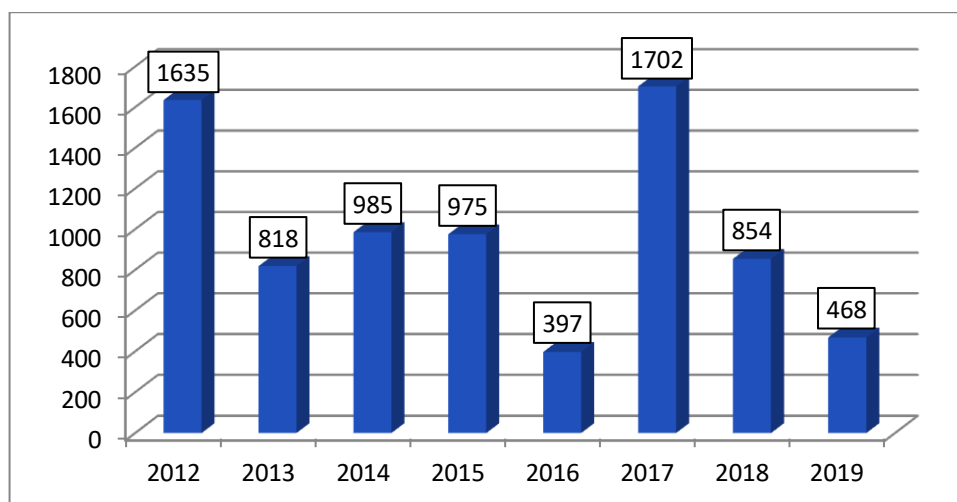

У видавництвах та книжкових магазинах за рахунок бюджетних асигнувань було закуплено менше 500 пр. документів, що є найменшим показником за останні 5 років. Зменшився і загальний обсяг надходжень книг.

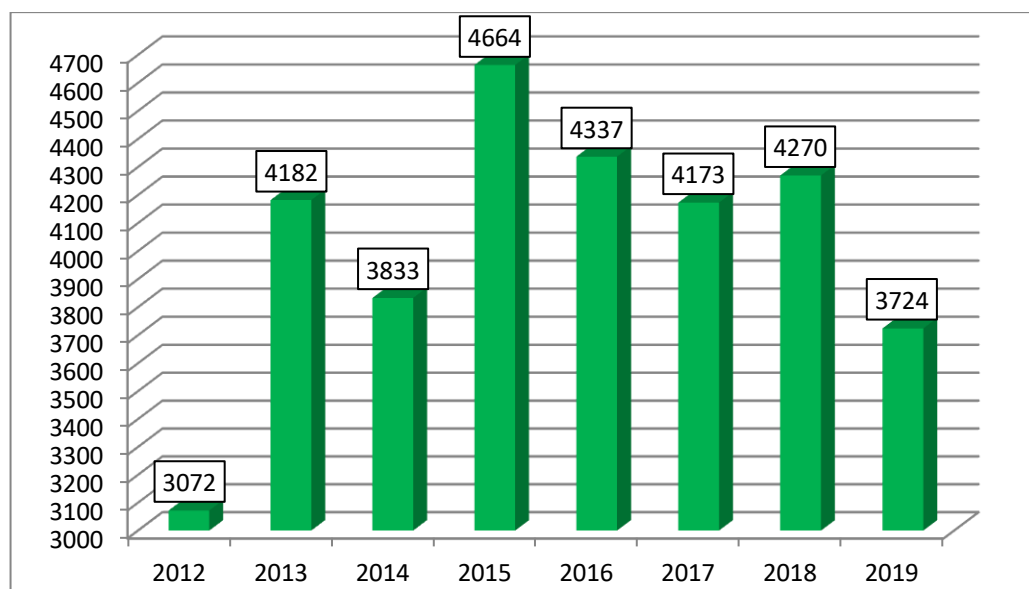
Закупівля книжкової продукції за кошти обласного бюджету

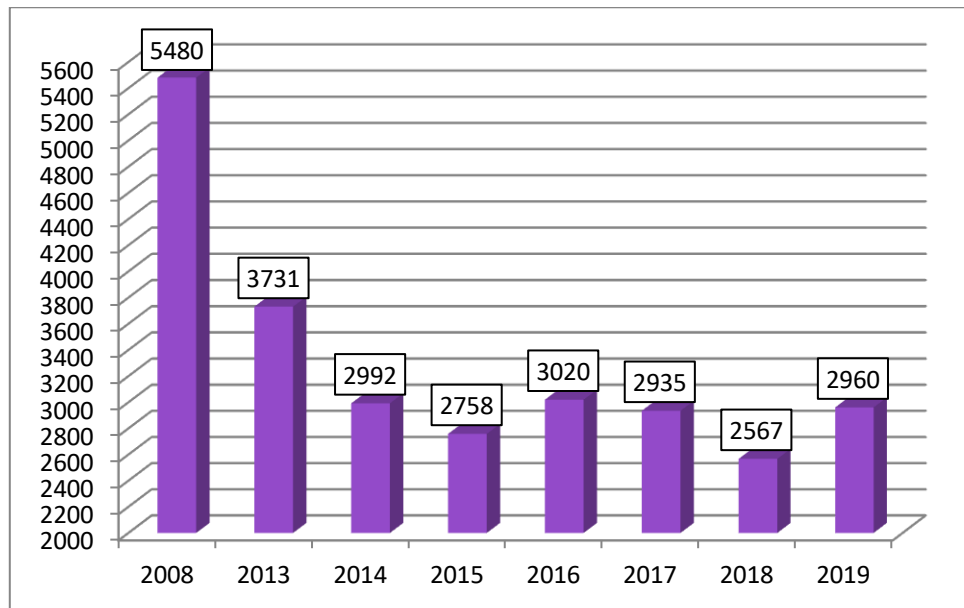
Динаміка надходжень до бібліотечного фонду книг, придбаних за бюджетні кошти

Динаміка надходжень книг

Динаміка надходжень періодичних видань

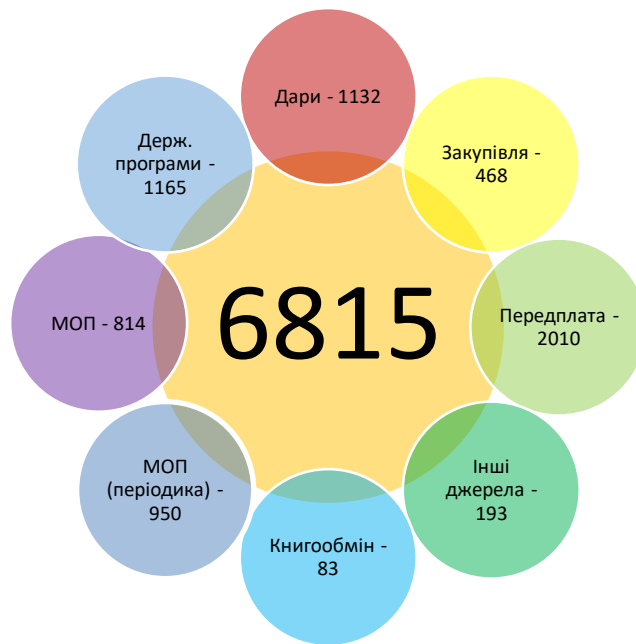

Потреби користувачів забезпечувались завдяки тому, що бібліотечний фонд поповнювався не лише за рахунок коштів обласного бюджету, а й значним джерелом його поповнення залишались державні програми, дарунки від організацій та фізичних осіб, а також місцевий обов'язковий примірник.

Джерела поповнення фонду:

- Дари від організацій, установ та фізичних осіб – 1132 пр. (469 назви);
- Закупівля документів у книговидавничих та книготоргових організаціях за бюджетні кошти – 468 пр. (414 назв);
- Передплата періодичних видань України – 2010 пр., з яких: 1971 пр. журналів, 39 комплектів газет;
- Місцевий обов'язковий примірник документів (книги та ін. документи) – 814 пр. (752 назв);
- Місцевий обов'язковий примірник періодичних видань – 950 пр., з яких: 880 пр. журналів, 70 комплектів газет;
- Державні програми (Державна програма поповнення бібліотечних фондів, 2018 (розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2018 року № 941-р «Про затвердження переліку книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів» та спільний проєкт Національної академії наук України та Наукового товариства ім. Т. Шевченка «Енциклопедія Сучасної України т. 19-20, друк якої здійснює Інститут енциклопедичних досліджень НАН України) – 1165 пр. (522 назв);
- Книгообмін між бібліотеками України – 83 пр.;

– Інші джерела поповнення – 193 пр.

Подарунки завжди займали одне з головних місць серед джерел комплектування. Минулого року від установ, благодійних організацій, приватних осіб (читачів бібліотеки, місцевих письменників та науковців) до бібліотеки надійшло – 1132 пр. від приватних осіб. Частина подарованих книг була передана до ОРФ для комплектування фондів бібліотек міста та області. Серед організацій та благодійних установ, які дарували видання бібліотеці:

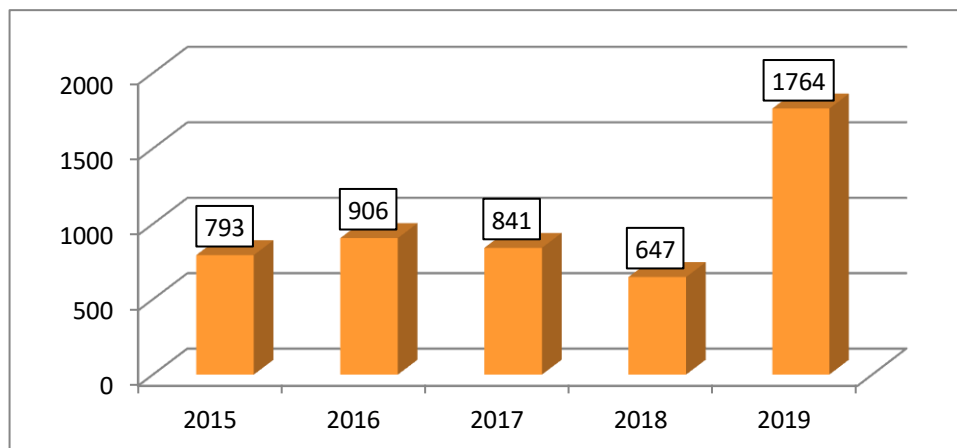
1. Видавничий дім «Гельветика» (м. Херсон) – 595 пр.;
2. Національний музей «Меморіал жертв Голодомору» – 48 пр.;
3. Благодійна організація «Благодійний фонд «Бібліотечна країна» – 37 пр.;
4. Видавництво «Ранок» – 26 пр.;
5. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна – 20 пр.;
6. Херонська торгово-промислова палата – 14 пр.

За державними програмами надійшло до фонду бібліотеки 1165 пр. книжкових видань.

83 пр. видань надійшло за книгообміном, зокрема від Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – 61 пр., Національної бібліотеки імені М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка – 13 пр.

Значним джерелом поповнення фонду був місцевий обов'язковий примірник документів. Саме завдяки отриманню місцевого обов'язкового примірника фонд книгозбірні значною мірою поповнився місцевими періодичними виданнями, зокрема місцевими газетами (70 річних комплектів), журналами та книгами.

Динаміка надходження місцевого обов'язкового примірника

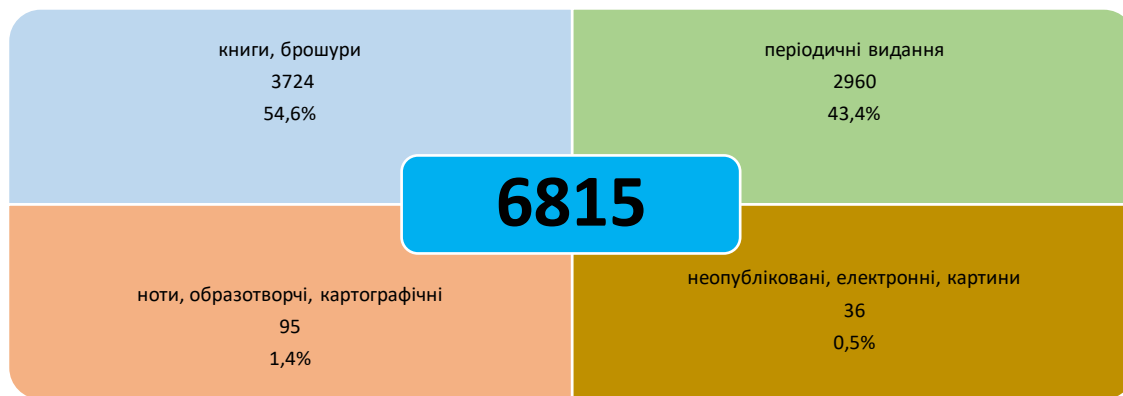

Надходження місцевого обов'язкового примірника

	загальна кількість	книжкові видання	періодичні видання
2015	793	586	207
2016	906	521	385
2017	841	460	381
2018	647	543	104
2019	1764	814	950

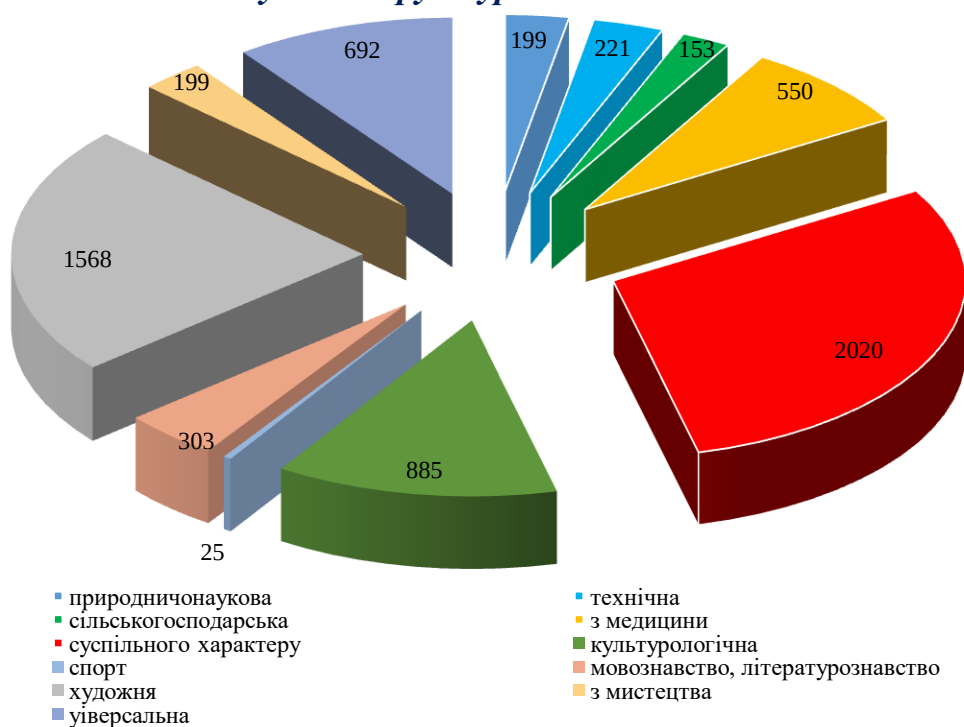
Серед видавництв, які надіслали до бібліотеки обов'язковий примірник виданих ними документів: Видавничий дім «Гельветика» (м. Херсон), Херсонський державний аграрний університет, Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради, Херсонська державна морська академія, Херсонський національний технічний університет, Херсонський державний університет, Видавництво «Просвіта» (м. Херсон).

За видовою ознакою найменшу кількість надходжень складали електронні та неопубліковані документи, надходження нотних та образотворчих видань теж були незначними. 98% всіх надходжень складали книги, брошури та періодичні видання.

Структура нових надходжень за галузевою ознакою відповідає структурі читацьких запитів.

Галузева структура нових надходжень

Важливим досягненням державної політики стало зміщення інтересів читачів у бік україномовної книги. У відповідь на цю тенденцію багато видавництв країни почали приділяти підвищену увагу видавництву творів українських авторів, якості перекладу та поліграфії україномовних книг. Звичайно, це позначилось і на ситуації з поповненням фондів бібліотеки. Понад 70% нових надходжень у 2019 р. – документи, видані українською мовою.

З метою поліпшення якісного складу фонду проведено значну роботу з його актуалізації. Протягом року з фонду було вилучено 14028 пр. застарілих, зношених і дублетних видань, що не користуються попитом читачів, з них:

- 4913 пр. (32%) фізично зношені;
- 8989 пр. (63%) вилучених видань з причини застарілого змісту;

- 93 пр. (1%) втрачені читачами (зроблена заміна);
- 33 пр. дублетні.

Із загальної кількості видань 17 комплектів газет списано як дублетні; 675 пр. (4%) журналів вилучено як фізично зношені.

Книжкові видання складають 5115 пр. (36%) всіх виключених документів, брошури та неопубліковані видання – 462 пр. (3%), періодичні видання – 692 пр. (5%), спецвиди (патенти) – 7323 пр. (52%), ноти – 373 пр. (3%), образотворчі, аудіовізуальні та електронні видання – 63 пр. (1%).

Значна увага при вилученні застарілих за змістом видань приділялась виданням з питань техніки і сільського господарства. Їх доля серед вилучених документів склала понад 60%. Обсяг вилучених видань суспільно-політичної тематики склав 10%, художньої літератури 9% художньої літератури, 6% мистецтвознавчого характеру, інші –15%.

В результаті проведеної роботи на 01.01.2020 рік бібліотечний фонд складає 975196 пр. документів.

Роки	Надійшло	Вибуло	Всього документів	Оновлення фонду %	Приріст фонду %
2015	7 739	9 496	953 986	0,8	0
2016	7 624	11 082	950 528	0,8	0
2017	7 443	11 417	946 554	0,8	0
2018	69 841	33 986	982 409	1,2	3,65
2019	6 815	14 028	975 196	0,7	0

Продовжувалась робота по забезпеченню збереження фонду: створення відповідних умов зберігання, ремонт та оцифровування найбільш цінних видань з метою виготовлення страхових цифрових копій. Згідно з «Перспективним планом оцифровування колекційних видань з фондів Херсонської ОУНБ ім. Олесь Гончара на 2016 – 2020 рр.» за рік на електронні носії перенесено 41 пр. док. (15349 арк./ск.), серед них такі видання XIX - початку XX ст. як: «Краткий обзор народного образования

за 1913 г.», «Краткий обзор начального народного образования за 1914 г.», «Сборник Херсонского земства» (1901- №№ 5-12, 1902 - №№1-12, 1903. - №№1-11); Горленко В. П. «Южнорусские очерки и портреты» (1898 р.); Гуслистый К. Г. «Нариси з історії України» видавництва АН УРСР (1939 р.), Дрэпер Дж. В. «История умственного развития Европы», видана в Україні в 1895 р., «Записки історично-філологічного відділу» видавництва ВУАН (1928р.) та ін.

Згідно «Перспективного плану інвентаризації бібліотечних фондів КЗ «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гончара» ХОР на 2019-2023 рр.» проведено інвентаризацію фонду новоствореного відділу документів з медичних наук та вибірково інвентаризацію фондів у кількох структурних підрозділах бібліотеки.

На жаль, через відсутність коштів другий рік поспіль не було виконано роботу з опрацювання періодичних видань. З метою збереження було проведено певну роботу з часткової реставрації та ремонту цінних видань, але ця робота не була виконана в повному обсязі через відсутність кадрів. З цієї ж причини не проводилась поаркушева реставрація видання «Иллюстрированная жизнь животных. Всеобщая история животного царства А. Брэма».

3.3.1. Робота обмінного фонду

Основна діяльність сектора обмінного фонду була направлена на перерозподіл документів, отриманих за державними програмами поповнення бібліотечних фондів; поповнення обмінного фонду та доукомплектування діючого фонду книгозбірні, організацію обміну документами з бібліотеками України.

Всього у 2019 році до обмінного фонду надійшло 51314 пр. видань. Джерела надходження традиційні: державні програми; надходження з обмінних фондів бібліотек України; дарунки від організацій та приватних осіб; передані з фонду бібліотеки (вилучені).

Дев'яносто три відсотки (47786 пр.) склали надходження за державними програмами поповнення бібліотечних фондів. Минулого року обсяг цих надходжень був найбільшим за останні кілька років. Саме тому протягом року значні зусилля докладались до прийому, перерозподілу та передачі цих видань до бібліотек області. Всього було розподілено та передано публічним бібліотекам області 32572 пр. (68% від загального обсягу видань, що надійшли до ОРФ).

З бібліотек України отримано 3199 пр. (4,3%), а саме: з Херсонської централізованої бібліотечної системи – 2091 пр., з Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – 76 пр., з Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка – 22 пр., шістдесят примірників надійшло з фонду КЗ «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеся

Гончара» ХОР (з числа вилучених з причини дублетності), 11 пр. – з відділу формування фондів, що надійшли до бібліотеки як дарунки.

Майже три відсотки надходжень (1258 пр.) склали видання, що надійшли в якості дарунків та благодійної допомоги. З них 630 пр. видань надійшло від установ та благодійних фондів, зокрема від: Департаменту з питань внутрішньої та інформаційної політики Херсонської обласної державної адміністрації – 53 пр., відділу культури і туризму Новокаховської міської ради – 208 пр., Херсонського базового медичного коледжу – 31 пр., ТОВ «Видавничий дім Комора» за підтримки Українського культурного фонду – 12 пр., ТЗОВ «Видавництво Анетти Антоненко» - 122 пр. Отримано також видання з Видавничого дому «Києво-Могилянська академія», Музея-студії В. Матвієнка, Єврейської конфедерації України, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, Національного музею Революції Гідності, Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, видавництва «Дискурсус» та інших. Від приватних осіб отримано 628 пр. документів.

Водночас у 2019 році з обмінного фонду бібліотеки до інших книгозбірень вибуло 36553 пр. документів, в т. ч. 32572 пр., що надійшли за Державними програмами поповнення бібліотечних фондів та були перерозподілені між публічними бібліотеками області.

***Передача книг (отриманих за державними програмами)
до публічних бібліотек області у 2019 р.***

Назва програми	Загальна кількість (пр.)	Передано в бібліотеки (пр.)	
		Херсонська ОУНБ ім. Олеся Гончара	Бібліотеки області
Державна програма поповнення бібліотечних фондів, 2016-2017		-	527
Державна програма поповнення бібліотечних фондів, 2018	31 131	1 157	29 974
Державна програма поповнення бібліотечних фондів, 2019	16 655	-	-
«Енциклопедія Сучасної України» т. 19-20 (Спільний проект Національної академії наук України та Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Підготовку та видання «Енциклопедії Сучасної України» здійснює Інститут енциклопедичних досліджень	914	8	906

НАН України, створений 2004 року на базі координаційного бюро Енциклопедії Сучасної України)			
Всього:	48 700	1 165	31 407

Підготовлені та розіслані 2 інформаційні списки, до яких увійшло 298 назв. Замовлені за цими списками документи були направлені в бібліотеки області, а саме: Чаплинську центральну бібліотеку – 37 пр., сільську бібліотеку с. Асканія-Нова – 59 пр., Зеленопідську сільську бібліотеку Каховського району – 5 пр., Білозерську районну бібліотеку – 7 пр.

3.4. Електронні ресурси та автоматизація бібліотечних процесів

В умовах обмеженого поповнення фондів велике значення має доступ користувачів до повнотекстових електронних ресурсів. У 2019 р. відвідувачі бібліотеки мали доступ до світових повнотекстових електронних ресурсів, наданих бібліотеці Посольством США в Україні та Гете-інститутом в Україні, а також до масиву цифрованої української історичної періодики (завдяки проєкту «LIBRARIA» компанії «Архівні інформаційні системи (AIC)»).

Продовжувалась робота зі створення електронних БД власної генерації, як вагомого інформаційного ресурсу книгозбірні (як бібліографічних, так і повнотекстових) та надання користувачам доступу до них в режимі он-лайн.

Електронний каталог бібліотеки суттєво поповнився: на 01.01.2020 р. він містить – 1748708 БЗ, адже до ЕК бібліотеки додалась БД «Електронний каталог обласної наукової медичної бібліотеки» та значна кількість БЗ, створених як працівниками відділу документів з медичних наук, так і бібліографами інших структурних підрозділів протягом року (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»). Бібліографічні записи, створені бібліографами відділу документів з медичних наук в період до 2019 р. зберігаються та доступні для користувачів в окремій базі даних відділу згідно з рішенням тимчасово не вливати їх до загальнобібліотечного ЕК (до повного редагування).

Для забезпечення інформаційних потреб медичних фахівців працівники відділу брали участь у формуванні «Зведеного електронного каталогу медичних бібліотек України» системи медичних бібліотек України. В звітному році за відділом документів з медичних наук для розпису було закріплено 17 назв журналів, з 33 передплачених. Протягом року каналом FTP, створеним ННМБУ, відправлено для учасників корпоративної діяльності понад 1500 бібліографічних записів з понад 50 примірників журналів. Всі записи були створені відповідно до методичних рекомендацій, розроблених ННМБУ.

Продовжувалась робота по введенню бібліографічних записів нотних видань та періодичних видань постійного терміну зберігання, виданих до 2015 р. та відсутніх в ЕБД, до електронного каталогу (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»).

Значний обсяг роботи проведено з редагування та поточного корегування бібліографічних описів документів. (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»).

З метою спонукання користувачів до пізнавальної діяльності та читання приділялась значна увага активізації використання інформаційних ресурсів книгозбірні через віртуальне середовище, чому сприяло подальше оновлення та поповнення її веб-ресурсів.

У 2019 р. було повністю змінено ПЗ веб-сайту та дизайн окремих проєктів для забезпечення доступу до них з мобільних пристроїв, зокрема смартфонів. На жаль через це певний час не працювала «Віртуальна довідкова служба» та був недоступним для поповнення розділ «Нові надходження». Проте, забезпечуючи потреби віддалених користувачів бібліотека продовжувала працювати над удосконаленням контенту. Продовжувалось наповнення контенту **міні-проєкту «Видатні постаті та події України»** (відвідуваність проєкту у 2019 р. склала – 3750 відвідувань, у 2018 р. – 2 780 відвідувань, 2017 – 1 075), **міні-проєкту «Мистецькі постаті України»** та ін. Поповнювався контент порталу «Арткавун» та інших веб-ресурсів.

Можливості мережі Інтернет використовувались для популяризації книги і читання шляхом розміщення вікторин, поповнення міні-проєкту «Літературні смаколики», «Web-абонемент», «Українська періодика у фокусі часу», створення нових розділів на проєктах «Музей книги», «Віртуальний бібліограф» тощо.

Значну увагу було приділено позиціонуванню книгозбірні та її ресурсів у соціальних мережах, що сприяло активізації читацького інтересу до наших віртуальних проєктів та діяльності бібліотеки. У 2019 році Гончарівка була представлена у чотирьох соціальних мережах - (Facebook, You Tube, Twitter та Instagram). Кількість охопленої аудиторії соцмереж (кількість підписчиків) та кількість відвідувань веб-ресурсів бібліотеки збільшилась. (Див. табл. 2.1. «Обслуговування користувачів»). Відвідуваність офіційного веб-сайту бібліотеки зменшилась (2017 р. – 500811, 2018 р. – 515620, 2019 р. – 487744).) через технічні проблеми з веб-сайтом (зміна ПЗ призвела до того, що значний час були недоступними для користувачів сервіси віртуальної довідкової служби, електронний каталог, деякі сторінки), натомість зросла кількість відвідувань порталу Арт-кавун, веб- сайтів ЦЕІ та відділу документів з медичних наук.

Значна увага працівниками книгозбірні приділялась розробці структури та наповненню інформацією встановленого Інформаційного терміналу, меню якого включає розділи: «Довідник містянина», «Записатися на прийом», «Звернення до органів влади», «Мій депутат»,

«Мій дільничий», «Новини громади», «Інформація про права», «Туристичний путівник» тощо.

Відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів забезпечував раціональне використання бібліотечних ресурсів, здійснював ефективний розподіл технологічних циклів на автоматизовані процеси та операції. Зусилля працівників відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів були направлені на забезпечення безперебійного та безпечного функціонування як окремих комп'ютерів, так і локальної комп'ютерної мережі бібліотеки в цілому (системне адміністрування автоматизованих робочих місць, технічний супровід, проведення профілактичних робіт і поточного ремонту комп'ютерної техніки); придбання та налаштування нового комп'ютерного обладнання з метою розширення сфер його використання та удосконалення інформаційних процесів (за умови фінансування); збереження та оновлення електронних баз даних, забезпечення захисту інформації; вдосконалення контенту бібліотечного веб-сайту.

IV. НАУКОВА РОБОТА

4.1. Науково-дослідна діяльність

Минулого року, як і попередні роки, у науково-дослідній роботі перевага надавалась вивченню та науковому опрацюванню фонду рідкісних і цінних видань. Оскільки ці фонди є важливим джерелом вивчення історії, культури, науки тощо створювались ключі до розкриття вміщеної в них інформації та введення здобутих відомостей в електронний інформаційний простір щоб зробити їх доступними користувачам.

Наукове опрацювання рідкісного фонду бібліотеки здійснювалось за такими параметрами – перегляд, відбір, атрибуція (встановлення достовірності, авторської приналежності, місця й часу видання). Здійснювалось корегування бібліографічних записів в БД. При корегуванні наводились додаткові відомості щодо наявності маргіналій, автографів, дарчих написів, екслібрисів, печаток, штампів та інших знаків на виданнях. Здійснено наукове корегування 1230 бібліографічних записів колекційних видань.

З метою упорядкування і систематизації колекційних видань, переглянуто і опрацьовано за рік 3846 пр. видань з числа дореволюційного фонду, 235 бібліографічних записів статей.

Продовжувалось наукове опрацювання часописів XVIII – XIX ст. та робота над створенням 3-ої частини каталогу-показчика «Періодичні видання кінця XVIII – першої чверті XX ст. у фондах Херсонської ОУНБ» (відбувався процес підготовки наукового довідкового апарату до показчика). Разом з тим в БД внесено 174 нових бібліографічних записів

часописів. Велось дослідження українських видань, що вийшли друком в 1920-1930 рр. Предметом книгознавчих розвідок були роботи українських філологів і славістів минулого століття, а також творчий здобуток українських літераторів XIX – першої половини XX ст. Матеріали даних пошукових робіт включно до другого випуску історико-книгознавчих нарисів «На користь розумового процвітання...», який вже підготовлено до друку. Крім того, результати досліджень висвітлювались на сторінках віртуального музею книги у розділі «Книгознавча мозаїка».

В 2019 р. було завершено довготривалий видавничий проєкт з історії книговидавництва на Херсонщині, наукові розробки якого розглядались у двох площинах. По-перше – виявлення та систематизування книжкової продукції, надрукованої в Херсоні, починаючи з 1842 року (з часів заснування першої міської друкарні) до періоду незалежності України (1991 р.). Основним об'єктом дослідження була безпосередньо місцева книжкова продукція. За результатами цієї роботи було підготовлено та видано покажчик місцевих видань (2018 р.). По-друге – вивчення історії херсонських друкарень, книговидавничих підприємств вище вказаного періоду. Підсумки розвідки було опрацьовано та відображено в історичному нарисі та бібліографічному покажчику «Херсонські друкарні XIX – XX століття». Вперше в регіоні темі книговидання було приділено таку значну увагу, що стало важливим явищем поширення знань з історії книги та книжкової культури, видавництва та видавничої діяльності, поліграфії. Цей матеріал може також стати джерелом дослідження читачького середовища та книгодрукування.

З пізнавально-освітньою метою організовувались тематичні експозиції, лекції з історії книжкової культури, уроки та години книгознавства для педагогів і студентів, інтелектуальні ігри «Пізнаємо книжковий світ граючи», літературний квест «Ключі від форту Книга».

Активна промоційна діяльність знайшла відображення у створенні відеоконтенту «Скарби Гончарівки», «До 250-річчя від дня народження І.П. Котляревського» та радіопередачі «205-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка». Було також підготовлено два телесюжети «Шлях української книги: до витоків книгодрукування».

За запитами митниці (ДФС у Херсонській області) здійснювалась експертиза історико-культурної цінності документів, вилучених у певних осіб при перетині державного кордону. Було зроблено експертні висновки з книгознавчим описом особливостей примірника.

Продовжувалась робота по оцифруванню колекції україномовних видань XIX – початку XX століття. За минулий рік було оцифровано 9 пр. (назв), що в поаркушовому обсязі складає 2374 листів-сканів.

У минулому році було приділено увагу вивченню стану бібліотечних закладів області в умовах реформи децентралізації (анкетування, аналіз результатів). За підсумками вивчення дане питання було винесено на колегію обласної державної адміністрації «Про модернізацію бібліотечної

сфери Херсонської області в сучасних умовах» та затверджено план заходів.

Крім того, на замовлення Міністерства культури України було здійснено моніторинг існуючої системи та моделювання перспективної мережі закладів культури місцевого рівня.

Бібліотека брала активну участь у дослідженні, щодо поповнення бібліотечних фондів публічних бібліотек України у період 2016–2018 рр. за рахунок коштів державного бюджету, яке було ініційоване Держаною установою «Український інститут книги».

Було відредаговано та доопрацьовано статті для наукового проєкту «Українська бібліотечна енциклопедія» (УБЕ), а саме про Херсонську обласну універсальну наукову бібліотеку ім. Олеса Гончара та В. Шенфінкель (у рубриці «Персоналії»), життя якої пов'язане з Херсонською громадською бібліотекою. Також було підготовлено інформацію на запит редколегії УБЕ для рубрики «Бібліотечний плакат», а саме, вивчено та підібрано матеріал про «музей плакату», який існував в бібліотеці у 20-ті роки ХХ ст.

Науково-організаційна діяльність проявлялась в участі у роботі наукових конференцій, круглих столів, семінарів, підготовці матеріалів на сайт, у соцмережах, фахових виданнях.

Так, у 2019 році фахівці бібліотеки взяли участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Бібліотека як складова культурного, наукового і національного розвитку держави (Одеська ННБ), круглому столі «Інноваційна діяльність бібліотек України: стратегія розвитку в інформаційному суспільстві» з доповіддю «Живе краєзнавство: від пошуку ідей до втілення проєктів» (Одеська ННБ), регіональній науковій конференції спільно з ХДУ та обласною організацією Всеукраїнського товариства «Просвіта» «Микола Василенко і процес відродження української культури і духовності» (Херсонська ОУНБ), семінарі «Основні напрямки бібліографічної роботи: теорія і практика» з презентацією каталогу-показчика «Надруковано в Херсоні: 1842-1991рр.» (Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого), VII Всеукраїнській школі методиста «Сучасна публічна бібліотека: виклики, можливості, досягнення».

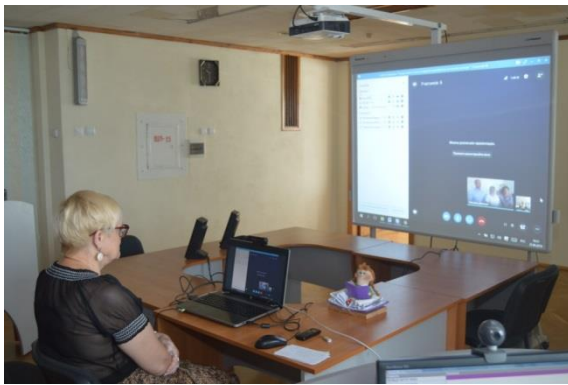
Завідувачка відділу рідкісних і цінних видань пройшла навчання в Школі соціального проєктування та грант-менеджменту «Спадщина» за підтримки Українського культурного фонду у м. Одесі, де розглядались питання актуалізації культурної спадщини, адвокації в охороні культурного спадку.

4.2. Науково-методична робота

Реформа децентралізації внесла значні корективи в організацію методичної підтримки бібліотек. В сферу обласної універсальної наукової

бібліотеки потрапили публічні бібліотеки об'єднаних територіальних громад. І тому головною метою діяльності відділу стало зміцнення впливу на бібліотеки всіх рівнів.

Велику увагу відділ акцентував на актуалізації фахових знань бібліотекарів задля надання якісних публічних послуг, перетворення бібліотек в осередки розвитку громад. Представники більшості ОТГ пройшли навчання на базі Регіонального тренінгового центру обласної бібліотеки. Серед питань, що були розглянуті під час тренінгів: побудова оптимальної мережі бібліотечних закладів в межах громади, організація сучасного бібліотечного середовища для надання якісних бібліотечних послуг мешканцям тощо.

На підвищення професійної компетенції бібліотекарів була націлена система підвищення кваліфікації, яка вдало поєднувала традиційні та інноваційні форми. В 2019 році проведено 4 вебінари (кількість учасників – 125 фахівців) та 12 тренінгів (кількість учасників – 215 бібліотекарів). Особливо слід відзначити обласний Форум молодих бібліотекарів Херсонщини (с. Стрілкове Генічеського району), де розглядались стратегічні напрямки діяльності бібліотек, побудова нової моделі бібліотечних послуг у контексті запитів громади. До обміну досвідом з бібліотеками ОТГ Львівської області в рамках віртуальної школи самоврядування для бібліотекарів ЦБС та ОТГ «Пошук нового стилю та переорієнтація бібліотек на потреби громади» долучились і фахівці Житомирської ОУНБ.

Важливим напрямком методичної діяльності залишалась стала система електронної звітності бібліотек. Всі публічні бібліотеки області відзвітували в системі за 2018 рік.

Видавнича діяльність науково-методичного відділу традиційно представлена електронними виданнями. На сайті бібліотеки розміщене видання «Знаменні та пам'ятні дати на 2019 рік».

Протягом року через кадрові проблеми актуальна інформація розміщувалась лише в групах у соціальній мережі Facebook.

Проведена значна позапланова робота. Збільшена кількість очних заходів підвищення кваліфікації бібліотечних працівників. Підготовлені проєкти розвитку окремих напрямків діяльності обласної бібліотеки тощо.

Науково-методична діяльність була зосереджена на формуванні у бібліотечних фахівців області особистісної, соціальної та професійної компетенції з метою розвитку кадрового потенціалу, залучення та закріплення бібліотечних професіоналів різного рівня освіти та досвіду.

4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1.	Проведено цикл вебінарів для центральних та районних бібліотек, бібліотек ОТГ області:		НМВ
	– «Бібліотеки області у фокусі ЕСМАРУ»	1 захід	НМВ
	– «Рік 2020: планування та звітність публічних бібліотек регіону»	1 захід	НМВ, адміністрація
2	Проведено Регіональний день фахівця «Обласна бібліотека – центральним бібліотекам регіону»	1 веб-день: огляди, повідомлення, відеопрезентації	НМВ
3	Проведено II Обласний форум молодих бібліотекарів (с. Стрілкове Генічеського району)	Програма, презентації, повідомлення, тренінги	НМВ
4	Проведено заняття віртуальної школи самоврядування для бібліотекарів ЦБС та ОТГ «Пошук нового стилю та переорієнтація бібліотек на потреби громади» (спільно з Львівською та Житомирською ОУНБ)	Програма, повідомлення, презентації	НМВ
5	Проведено тренінг в рамках методичного об'єднання бібліотек коледжів області	Програма, повідомлення, презентації	НМВ, центр екологічної інформації
6	Проведено цикл тренінгів для бібліотекарів Хрестівської ОТГ з питань організації роботи публічної бібліотеки	3 заходи: програма, презентації, повідомлення, практичні заняття	НМВ, відділи бібліотеки
7	Проведено навчання працівників відділів культури, освіти, молоді на спорту ОТГ та бібліотекарів «Організація роботи сучасної бібліотеки»	7 заходів : презентації, повідомлення	НМВ, відділ формування фондів
8	Взяли участь у роботі VII Всеукраїнської школи методиста за темою «Сучасна публічна бібліотека: виклики, можливості, досягнення»	Участь у роботі школи	НМВ, відділ каталогізування, ВНІБ
9	Взяли участь в тренінгу для бібліотекарів області за програмою ПУЛЬС	Участь в тренінгу	НМВ, відділ обслуговування

Інформаційно-консультативна діяльність

№	Назва заходу	Обсяг роботи	Виконавці
1	Здійснено інформаційне обслуговування фахівців бібліотек з пріоритетних напрямків бібліотечної діяльності, сприяння розробці нормативно-інструктивних матеріалів	405 консультацій	НМВ
2	Надання організаційно-методичної допомоги керівникам закладів культури ОТГ	281 консультацій	НМВ

4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1	Проведено моніторинг інформації щодо конкурсів та грантів з метою активізації інноваційної та проектної діяльності бібліотек в соціальних мережах	Виставлено 7 інформацій	
2	Здійснено методичний супровід конкурсів Херсонського обласного бібліотечного товариства	Анонс, ознайомлення з матеріалами, підведення підсумків	НМВ
3	Поповнили дописами групи «Бібліотекарі Херсонщини» та «Прес-клуб бібліотек Херсонщини» в соціальній мережі Facebook	Виставлено 123 інформації	НМВ

V. СТАН ТА РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

У 2019 р. кількісний склад працівників бібліотеки відповідав штатному розпису, який було складено та затверджено згідно Наказу Міністерства культури України від 22.08.2012 р. № 900 «Про затвердження примірної структури та примірних штатних розписів комунальних бібліотек».

Протягом звітнього року в бібліотеці працювало 95 бібліотечних працівників, в т. ч.:

- з повною вищою освітою – 86 (2018 – 86, 2017 – 82), в т. ч. – з вищою спеціальною освітою – 50 (2018 – 43, 2017 – 36);

– з базовою вищою освітою – 9 (2018 – 9, 2017 – 8), в т. ч. зі спеціальною – 5 (2018 – 5, 2017 – 1).

Змінився фаховий рівень працівників: наприкінці року в книгозбірні працювало 50 бібліотечних працівників, які мають спеціальну освіту, що складає 58% від загальної кількості бібліотекарів (у 2018 р. – 50%, у 2017 р. ця кількість складала – 41%).

Відбулись деякі зміни і у складі працівників за стажем роботи. Молодь через зменшення заробітної плати шукає роботу в інших місцях. Про це свідчать і цифри: з 95 працівників лише 32,5% складають ті, хто працює в бібліотеці менше 10 років (у 2018 р. цей показник складав – 42,1%), в т. ч. 8,4% бібліотекарів працюють в бібліотеці менше 3-х років (у 2018 р. цей показник складав – 14,7%).

Більшість співробітників (68,4%) мають стаж бібліотечної роботи понад 10 років, в т. ч. 40% бібліотекарів працюють понад 20 років.

Віковий склад бібліотечних працівників теж змінився. Якщо кількість бібліотечних працівників пенсійного віку збільшилась до 20 осіб (2018 р. – 16 осіб), то кількість працівників віком до 45 років зменшилась (з 54 осіб у 2017 р. до 44 – у 2019 р.), працівників віком до 30 років всього 2.

Для підвищення ефективності праці та стимулювання працівників застосовувались критерії оцінки роботи бібліотечних працівників, залежно від рівня їх внеску у розвиток книгозбірні та результатів діяльності.

Підвищення кваліфікації спеціалістів бібліотеки – системний процес нашої діяльності. Участь у конференціях, семінарах, тренінгах і самостійне оволодіння новими знаннями – необхідні умови для подальшого розвитку та фахового удосконалення. Звітний рік виключенням у цьому сенсі не був.

У 2019 р. 8 бібліотечних працівників підвищили свою кваліфікацію шляхом навчання на курсах Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, 1 отримав диплом вищого навчального закладу про спеціальну освіту.

З метою забезпечення сучасного рівня володіння інформаційними технологіями та інноваційними практиками, задоволення потреби бібліотекарів в опануванні нових специфічних програмних засобів для покращення професійної діяльності співробітникам бібліотеки надавались індивідуальні консультації з різних тем, які протягом року проводились в Інтернет-центрі.

Крім того, працівники бібліотеки займалися самоосвітою, відвідували різноманітні тренінги і семінари для професійного та особистісного розвитку: Школу соціального проєктування та грант-менеджменту «Спадщина» за підтримки УКФ в м. Одесі, семінар «Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика (м. Київ, Національна бібліотека ім. Ярослава Мудрого, семінари в Американському домі (м. Київ) за темами: «Ребрендинг мережі центрів «Вікно в Америку», нові вимоги до написання грантових пропозицій» та «Реалізація Програми молодіжних лідерів, ініційованої Американським домом у Києві», курси на тему:

«Впровадження УДК в практику роботи наукових та публічних бібліотек» (м. Київ, НАКК культури і мистецтв).

Бібліотекарі підвищували свій кругозір та набували знань про інновації в бібліотечній сфері на різноманітних конференціях і форумах: VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: стратегічні орієнтири», що проводилась під патронатом Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Української бібліотечної асоціації та Головного тренінгового центру для бібліотекарів (сmt. Славське), Міжнародній науково-практичній конференції «Бібліотека як складова культурного, наукового і національного розвитку держави (м. Одеса), Інтелект-форумі – 2019: XX Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині», Міжнародному фестивалі «Книжковий Арсенал».

Частина працівників брали участь в он-лайн курсах і тренінгах, що стосувались напрямків їхньої роботи: з сортування побутових відходів, з написання проєктів та побудови бренду («Розробка ідеї та планування проєкту»), зокрема дискусію-тренінг від Представництва ЄС в Україні «European projects lab for NGOs».

Проведено професійні конкурси серед працівників книгозбірні на кращу книжково-ілюстративну виставку, на кращий відео-ролик. Переможці конкурсу були відзначені під час святкування Всеукраїнського дня бібліотек.

Набуті знання та навички активно використовувались працівниками бібліотеки у роботі.

Згідно Закону України «Про професійний розвиток працівників» та «Положення про атестацію працівників Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеса Гончара» проведено чергову атестацію працівників бібліотеки, яка підтвердила зростання рівня їх професійних компетенцій.

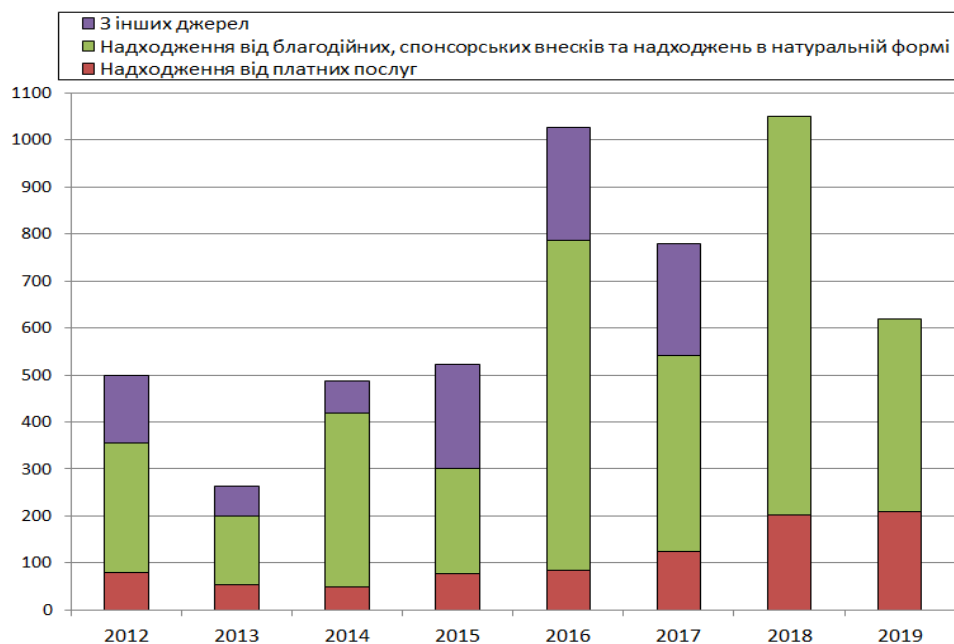
VI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Вирішення питань фінансово-економічної та господарської діяльності бібліотеки здійснювалось не лише за рахунок бюджетного фінансування, а й за рахунок залучення інвестицій (від благодійних фондів, грантодавців, меценатів і спонсорів) та надання платних послуг.

Загалом у 2019 році на фінансування бібліотеки було витрачено 18 204 449 грн., з них 11 012 740 грн. (60,5%) – на оплату праці, 573 382 грн. (3,15%) – на комплектування фондів, в т. ч. 0,7 тис. за рахунок коштів загального фонду, 281,4 тис. грн. – за рахунок інших надходжень спеціального фонду, інші витрати на поповнення фонду здійснювались бібліотекою за рахунок отримання подарунків від користувачів та видавництв, спонсорських внесків і грантів. Кошти у сумі 835,190 тис. грн, які виділені з бюджету на поточний ремонт (4,6 % від загальної кількості

виділених коштів), були витрачені на ремонт приміщень відділу рідких та цінних документів, екологічного центру, санвузлу для читачів, ремонту опалювальної системи та часткового ремонту покрівлі. На придбання основних засобів було витрачено 330 336 грн. (1,8%), з них за рахунок коштів загального фонду – 106 150 грн. (за ці кошти було придбано монітори, принтер, книжкові стелажі, кулери, меблі, банер, тощо). Частину з цих коштів витрачено на основні засоби для облаштування бібліотечного пункту «Бібліотечний сервісний центр», що був відкритий у приміщенні Херсонської обласної державної адміністрації.

Надходження коштів (тис. грн.)

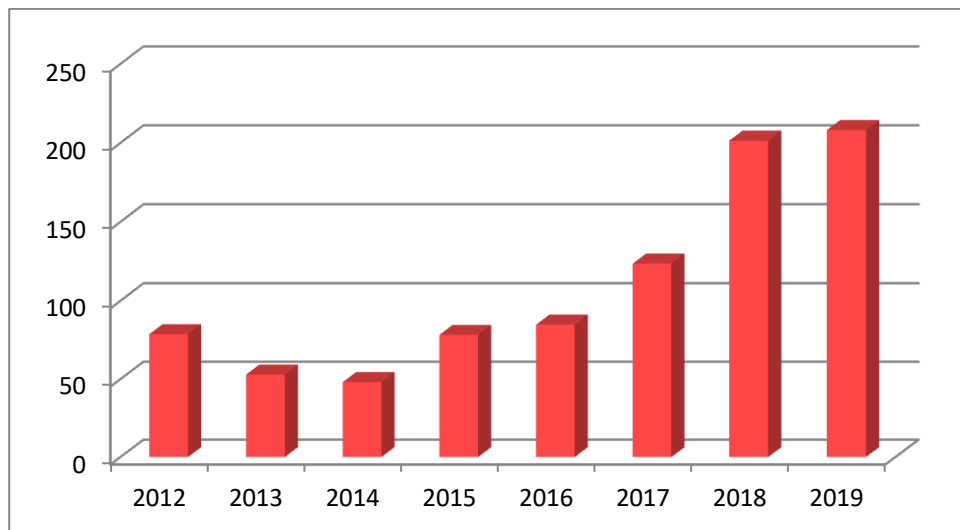
З метою забезпечення якісно нового змісту роботи бібліотеки для повноцінного задоволення інформаційних потреб населення та вирішення фінансово-економічних питань значні зусилля докладалися бібліотекою для залучення додаткових коштів, зокрема від іноземних грантодавців, спонсорів та благодійників. У 2019 р. бібліотека отримала спонсорську допомогу у вигляді 2 ноутбуків на загальну суму 23,2 тис. грн. від Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів «IREX» та від Посольства США в Україні для розвитку інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку». Українська фундація правової допомоги встановила в бібліотеці інформаційний бокс «Платан» (вартість 75 тис. грн.) для забезпечення інформаційних потреб мешканців міста.

Збільшились надходження від надання платних послуг, що надавались користувачам книгозбірні. Значною популярністю користувалась така послуга, як платні курси з вивчення іноземної мови (англійської, німецької) та проведення інформаційно-масових, розважальних, культурно-мистецьких заходів. За рахунок коштів, отриманих від платних послуг було придбано системні блоки та кондиціонери.

Загалом за рік додатково залучено – 619 028 грн. (2018 р. – 1 049 097 грн., 2017 р. – 780 250 грн., 2016 – 1 025 350 грн.; 2015 – 522 193 грн., 2014 р. – 486 823 грн.), з них:

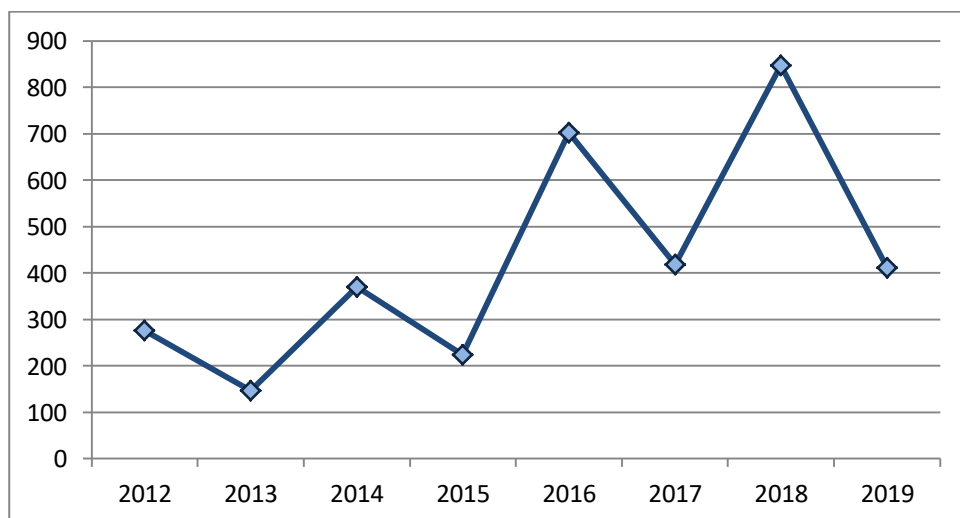
- від надання платних послуг – 208 086 грн. (2018 р. – 201 464 грн., 2017 р. – 123 554 грн., 2016 – 84 850 грн.; 2015 – 78 402 грн., 2014 р. – 47 165 грн.);

Надходження коштів від надання платних послуг (тис. грн.)

- благодійних, спонсорських внесків та надходжень в натуральній формі – 410 942 грн. (2018 р. – 847 633 грн., 2017 р. – 417 725 грн., 2016 – 702 472 грн.; 2015 – 223 521 грн., 2014 р. – 369 658 грн.);

Надходження коштів від благодійних, спонсорських внесків та надходжень в натуральній формі (тис. грн.)

- інші надходження спеціального фонду склали – 334 000 грн.
(2018 р. – 666 000 грн., 2017 р. – 238 970 грн., 2016 – 238 027 грн.;
2015 – 220270 грн., 2014 р. – 70 000 грн.)

Протягом року було придбано:

1. за бюджетні кошти:

- пиросос – 1 шт.;
- монітор – 3 шт.;
- принтер – 1 шт.;
- кондиціонер – 2 шт.;
- вітрина металева – 2 шт.;
- сканер – 1 од.;
- стелажі – 2 шт.;
- банер – 1 шт.;
- меблі;
- кулери – 2 од.

2. за благодійні внески, гранти:

- ноутбук – 2 шт.;
- інформаційний кіоск «Платан» – 1.

3. за рахунок коштів спеціального фонду, отриманих як плата за послуги:

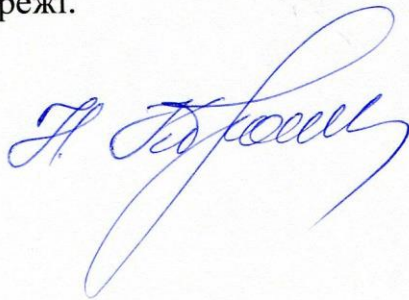
- системний блок – 2 шт.;
- бездротовий геймпад – 1 од.
- кондиціонери – 2 шт.;
- кресло підвісне «Кокон» – 2 шт.

4. за рахунок інших надходжень спеціального фонду:

- телевізор – 1 шт.;
- ноутбук – 1 шт.

Але у матеріально-технічному забезпеченні бібліотеки залишилось, як і у попередні роки, багато невирішених проблем, враховуючи потребу у проведенні значного обсягу поточних ремонтних робіт будівлі бібліотеки, її систем життєзабезпечення та енергоефективності, оновлення комп'ютерної мережі.

Директор

Н. І. Коротун

ДОДАТКИ

**КІЛЬКІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ, ВІДВІДУВАНЬ, ВИДАЧІ ДОКУМЕНТІВ,
ЧИТАНІСТЬ ПО ВІДДІЛАХ БІБЛІОТЕКИ**

№	Найменування показників	Всього		В т. ч. по структурних підрозділах															
				ВО		ВА		ВМ		ВДІМ		ВКР		НМВ		ВНІБ			
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Кількість обслужених користувачів	39725	41658	17232	17228	4667	4625	4065	4036	2813	2729	2358	2281	817	817	2200	2133	349	3006
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	168048	172062	56171	56259	32026	31682	14799	14985	10486	10665	6495	6297	2791	2801	6076	6059	443	6327
	– кількість відвідувань масових заходів	53492	56529	26017	26274	-	-	8720	9045	4173	4392	3409	3253	340	474	1914	2170	-	1337
3	Відвідуваність	4,2	4,1	3,2	3,3	6,8	6,8	3,6	3,7	3,7	3,9	2,7	2,7	3,4	3,4	2,7	2,8	1,2	2,1
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	-	70880 5	-	-	-	-	33304	43558	8387	8912	36373	26489	18049	13805	235083	195249	824	3053
5	Видача документів	742869	751046	465525	456993	68753	70281	89257	89968	43725	44086	47696	45468	2233	2144	9677	9738	2148	20059
6	Читаність	18,7	18,0	27,0	26,5	14,7	15,2	21,9	22,1	15,5	16,1	20,2	19,9	2,7	2,6	4,4	4,6	6,1	6,7

Додаток №1(продовження)

№	Найменування показників	В т. ч. по структурних підрозділах																	
		ВРЦВ		МБА		Зала каталогів		ІЦ		Екскурсії		ЗНН		ЦОЛОП		ЦЄІ		ЦЕІ	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Кількість обслужених користувачів	464	421	134	48	-	-	1891	1793	-	-	1344	1344	304	276	211	201	876	766
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	1983	2361	531	-	15061	15049	5543	4706	3613	3647	3826	3833	1864	1877	2140	1802	4100	3712
	- кількість відвідувань соціокультурних заходів	1056	1522	-	-	-	-	2041	1751	-	-	1429	1562	741	851	1826	1508	1826	2570
3	Відвідуваність	4,3	5,6	3,9		-	-	2,9	2,6	-	-	2,8	2,8	6,1	6,8	10,1	8,9	4,7	3,3
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	11876	12670	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43689	69793	165790	201759	15784	17164
5	Видача документів	1712	1377	721	74	-	-	-	-	-	-	5322	5334	1246	1204	995	812	3859	3582
6	Читаність	3,7	3,3	5,4	1,5	-	-	-	-	-	-	3,9		4,1	4,3	4,7	4,0	4,4	3,4

КІЛЬКІСТЬ І СКЛАД КОРИСТУВАЧІВ ЗА ЄДИНИМ РЕЄСТРАЦІЙНИМ ОБЛІКОМ

	Всього користувачів	В т. ч. за фахом										
		Наукових працівників	Спеціалістів технічного профілю	Спеціалістів гуманітар. профілю	Спеціалістів сільсько-госп. профілю	Інших спеціалістів	Робітників	Службовців	Студентів вузів	Учнів технікумів	Учнів шкіл, ліцеїв	Інших читачів
2018	12410	38	1563	3148	25	188	12	12	1644	1656	3720	404
в %		0,31	12,59	25,36	0,2	1,51	0,1	0,1	13,25	13,34	29,98	3,26
2019	12680	30	1743	4016	21	203	15	20	1285	1496	3449	402
в %		0,24	13,75	31,67	0,17	1,6	0,12	0,16	10,13	11,80	27,2	3,17

	Всього користувачів	В т. ч. за віком				
		До 14 років	Від 15 до 17 років	Від 18 до 21 років	Від 22 до 59 років	Від 60 років
2018	12410	2546	2801	2083	4450	530
в %		20,51	22,57	16,78	35,85	4,27
2019	12680	2467	2885	1953	4681	694
в %		19,45	22,75	15,4	36,91	5,47

	Всього користувачів	В т. ч. за освітою					
		Вища технічна	Вища гуманітарна	Незакінчена вища	Середня спеціальна	Середня	Початкова
2018	12410	1216	2464	1043	1294	5372	1021
в %		9,8	19,85	8,4	10,43	43,29	8,23
2019	12680	1315	3259	903	1462	5066	675
в %		10,37	25,7	7,12	11,53	39,95	5,32

ВИДАЧА ДОКУМЕНТІВ ЗА ГАЛУЗЯМИ ЗНАНЬ, МОВАМИ ТА ВИДАМИ

	Всього видано	В т. ч. за галузями							
		суспільно-політичної	природничо-наукової, сільськогосподарської	технічної	з мистецтва, фізкультури і спорту	художньої літератури	мовознавство, літературознавство	Наука, освіта, культура	Універсальна
2018	742869	246199	77239	100457	126880	40422	45376	94425	11871
в %		33,14	10,4	13,52	17,09	5,44	6,1	12,71	1,6
2019	751046	200164	118178	97210	120979	45082	50604	108776	10053
в %		26,65	15,74	12,94	16,11	6,0	6,74	14,48	1,34

	Всього видано	В т. ч. за мовами				Рідкісні видання
		Українською	Російською	Іноземними мовами	Мовами національних меншин	
2018	742869	516646	181993	44084	146	1937
в %		69,55	24,5	5,93	0,02	0,26
2019	751046	569208	137175	44388	275	1377
в %		75,79	18,26	5,91	0,04	0,18

	Всього видано	В т. ч. за видами				
		Книги	Періодичні видання	Аудіовізуальні видання	Електронні видання	інші
2018	742869	343582	390732	4491	4054	10
в %		46,25	52,6	0,6	0,55	0,0
2019	751046	351147	393565	4862	1472	0
в %		46,75	52,4	0,65	0,20	0,0

№	Найменування показників	Всього			В т. ч. по відділах													ВДМН
		Вик. в 2018 р.	План 2019 р.	Вик. в 2019 р.	ВО	ВМ	ВДМ	Вкр	ВНБ	РЦ	ВРЦВ	ВА	ЦОЛОП	Щ	НМВ	ЗНН	ЦЕІ	
9	Пропаганда ББЗ																	
	- консультації та бесіди	3 325	4 220	4341	2500	1030	-	220	200	200	-	-	19	22	-	-	150	-
	- бібліотечні уроки	6	14	21				1	11				9	-				
	- прем'єри бібліографічних показників	1	1	1					1				-					
	- виставка бібліографічних посібників	4	3	7	3				4				-					
	– підготовка інформаційних списків та пам'яток	11	-	123					10				-					113
10	Інформація про роботу бібліотеки (відділу), в т. ч.:	2 689	910	2725	304	435	410	136	364	476	110	16	123	30	25	20	172	104
	- в пресі	13	25	39	3	16	-	-	1	4		-	7	-	7	-	1	-
	- на радіо,	31	60	28	3	1	-	1	2	4		-	7	2	-	-	8	-
	- по телебаченню	45	55	98	13	22	3	1	9	18	2	-	9	4	-	-	17	
	- на веб-ресурсах	1 187	200	903	97	172	128	52	132	150	36	8	25	12	9	10	20	52
	- в соціальних мережах	1 413	570	1657	188	224	279	82	220	300	72	8	75	12	9	10	126	52
11	Експерсії бібліотекою	27	50	45	12			4	-				-	2				-

КОМПЛЕКТУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ НАДХОДЖЕНЬ

№	Джерело надходжень	Виконано в 2018 р.		Сума (грн.)	Виконано в 2019 р.		
		Кількість примірників	%		Кількість примірників	%	Сума (грн.)
1.	<i>Придбано документів, в т. ч.:</i>	2 127	3	289 031	468	6,9	
	– закупівля у видавництвах, книжкових та інших магазинах	854	1,2	124 631	468	6,9	82920,80
	– закупівля книжкової продукції згідно гранту від Українського культурного фонду	1 273	1,8	164 400	-		-
2.	<i>Місцевий обов'язковий примірник</i>	543	0,8	20 988	1764	25,9	3679,00
3.	<i>Одержані за державними програмами</i>	402	0,6	37 488	1165	17,1	143854,3
4.	<i>Передплата періодичних видань</i>	2 073	3	148 852	2010	29,5	178413,31
	– газети (комплект)	45	-		39	0,6	
	– журнали, інформаційні видання	2 028	-		1971	28,9	
5.	<i>Книгообмін</i>	278	0,4	21 187	83	1,2	9916,12
6.	<i>Одержані в дарунок</i>	574	0,8	39 706	1132	16,6	79283,63
7.	<i>Інші джерела, в т. ч.:</i>	63 844		338 667	193	2,8	13991,00
	– передача фонду обласної наукової медичної бібліотеки	62 551	91,4	321 651	-		-
	Всього	69 841	100	895 919	6815	100	573977,14

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ВИДАМИ ДОКУМЕНТІВ

	Всього	Книги і бро- шури, лист. матері- али	Неопуб. видання	Ноти	Обра- зотв. видання	Руко- писи	Спец. видання	АВД	Видан- ня на електр. носіях	Жур- нали	Газети	Інше (ігри...)
Є на 1.01.19	982 409	502 751	5 885	37 562	4 705	523	163 115	20 364	2 095	240 116	5 134	159
%		51,20	0,6	3,8	0,5	0,1	16,6	2,1	0	24,4	0,5	0
Надій- шло у 2019 р.	6815	3 736	4	9	74	0	0	0	32	2 851	109	0
%		54,8	0,1	0,1	1,1	0	0	0	0,5	41,8	1,6	0
Вибуло у 2019 р.	14028	5 508	69	373	2	0	7323	50	11	655	37	0
%		39,3	0,5	2,6	0	0	52,2	0,4	0	4,7	0,3	0
Є на 1.01.20	975196	500 979	5 820	37 198	4 777	523	155 792	20 314	2 116	242 312	5 206	159
%		51,4	0,6	3,8	0,5	0	16,0	2,1	0,2	24,9	0,5	0

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ЗМІСТОМ ТА МОВАМИ

	Всього	Суспільного характеру	Природ.-наукова	З медицини	З техніки	З питань сільськ. госп.	Мистецтво
Є на 01.01.2019 р.	982 409	195 614	54 258	76 943	254 006	30 013	110 193
%		19,9	5,5	7,8	25,9	3,1	11,2
Надійшло у 2019 р.	6 815	2 020	199	550	221	153	199
%		29,6	2,9	8,1	3,2	2,2	2,9
Вибуло у 2019р.	14 028	1 409	474	38	8 412	36	888
%		10,0	3,4	0,3	60,0	0,2	6,3
Є на 1.01.2020 р.	975 196	196 225	53 983	77 455	245 815	30 130	109 504
%		20,1	5,5	7,9	25,2	3,1	11,2

Додаток № 7 (продовження)

	Фіз-ра і спорт	Універсаль-на	Культура, наука, освіта, біб. справа	Літературо-знавство і мовознавство	Художня література	Українсь-кою мовою	Російською мовою	Мовами нац. меншин	Іншими мовами
Є на 01.01.2019 р.	11 822	16 499	36 286	61 384	135 391	214 062	693 763	347	74 237
%	1,2	1,7	3,7	6,2	13,8	21,8	70,6	0,0	7,6
Надійшло у 2019 р.	25	692	885	303	1 568	5 027	1 388	11	389
%	0,4	10,2	13,0	4,4	23	73,8	20,4	0,1	5,7
Вибуло у 2019 р.	9	332	598	597	1 235	735	12 852	5	436
%	0	2,4	4,3	4,3	8,8	5,2	91,6	0	3,1
Є на 1.01.2020 р.	11 838	16 859	36 573	61 090	135 724	218 354	682 299	355	74 188
%	1,2	1,7	3,8	6,3	13,9	22,4	70,0	0	7,6

РОЗПОДІЛ ВИДАНЬ, ЩО ВИБУЛИ, ЗА ПРИЧИНАМИ

№	Причини вибуття	2015	2016	2017	2018	2019
1	Застарілі за змістом	2 600	3 714	1 844	22 257	8 989
	%	27,5	33,5	16,2	65,5	63,8
2	Зношені	3 279	3 798	398	6 875	4 913
	%	34,5	34,3	3,5	20,2	34,9
3	Не повернені читачами (зроблено заміну)	146	276	90	186	93
	%	1,5	2,5	0,8	0,6	0,7
4	Інші причини (в т. ч. закінчення терміну зберігання)	3 471	3 294	9 085	4 668	33
	%	36,5	29,7	79,5	13,7	0,2
	Всього вибуло,	9 496	11 082	11 417	33 986	14 088
	в т. ч. передані до обмінно-резервного фонду	-	-	-	-	60
	%	-	-	-	-	0,4

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

№ п/п	Назва видання	Обсяг (сторінок)	Наклад (примірників)	Виконавці
1.	«Література про Херсонську область.....»: Бібліографічний покажчик			ВКР
	- за 2018 рік. Випуск 2	65	50	
2.	- ...Випуск 3	90	50	
3.	- ...Випуск 4	115	40	
4.	«Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 2019 рік»: Бібліографічний покажчик	150	50	
5.	... на 2020 рік	110	10	
6.	План роботи Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара на 2019 рік	40	7	Дирекція
7.	Звіт про роботу Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара за 2018 рік	104	7	Дирекція
8.	«Президентська виборча кампанія - 2019». Пам'ятка читачеві	2	40	ВНІБ
9.	«Свято дитинства: історія та традиції». Пам'ятка читачеві	2	40	ВНІБ
10.	«Державний герб України: пісня Соборності, пісня єднання». Пам'ятка читачеві	2	30	ВНІБ
11.	«Державний прапор України – синій як море, як день золотий». Пам'ятка читачеві	2	30	ВНІБ
12.	«Державний гімн України – пісня соборності, пісня єднання». Пам'ятка читачеві.	2	30	ВНІБ
13.	«22 січня – День Соборності України». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
14.	«Щаслива сімка». Літературний альманах	32	500	РІЦ
15.	«Щаслива сімка». Художній альманах	24	40	РІЦ
16.	«Щаслива сімка». Імідж-календар на 2020 рік	12	100	РІЦ
17.	«Українські слова, що збагачують вашу мову». Пам'ятка-листівка	4	40	ВНІБ

18.	«Чи знаєш ти новий український правопис?». Пам'ятка-листівка	4	40	ВНІБ
19.	«Якщо вас необгрунтовано затримали правоохоронці» Пам'ятка-листівка	2	50	ВНІБ
<i>Електронні видання</i>				
20.	«Знаменні і пам'ятні дати на 2020 рік». Календар	110		НМВ
21.	«Бібліотеки Херсонської області: 2018 рік.". Статистичний збірник	25		НМВ
22.	«Нові довідкові, бібліотекознавчі та бібліографічні матеріали» за 2019 рік. Бібліографічний показчик	20		ВНІБ
23.	«Каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Херсона..... »			ВФФ
24.	- на I півріччя 2019 року	26		
	- на II півріччя 2019 року	24		

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

1.	ББЗ -	бібліотечно-бібліографічний запис
2.	БД -	база даних
3.	БЗ -	бібліографічний запис
4.	БФ -	бібліотечний фонд
5.	ВА -	відділ абонементу
6.	ВДІМ -	відділ документів іноземними мовами
7.	ВДМН -	відділ документів з медичних наук
8.	ВКР -	відділ краєзнавства
9.	ВМ -	відділ мистецтва
10.	ВНІБ -	відділ наукової інформації і бібліографії
11.	ВО -	відділ обслуговування користувачів
12.	ВРЦВ -	відділ рідкісних і цінних видань
13.	ВФФ -	відділ формування фондів
14.	ГО -	громадська організація
15.	ДБА -	довідково-бібліографічний апарат
16.	ДІ -	День інформації
17.	ДС -	День спеціаліста
18.	ЕБД -	електронна база даних
19.	ЕДД -	електронна доставка документів
20.	ЕК -	електронний каталог
21.	ЗНН -	зала нових надходжень
22.	ІЦ -	інтернет-центр
23.	МБА -	міжбібліотечний абонемент
24.	МОП -	місцевий обов'язковий примірник
25.	НМВ -	науково-методичний відділ
26.	ННБ -	національна наукова бібліотека
27.	ННМБУ -	Національна науково-медична бібліотека України
28.	ОДА -	обласна державна адміністрація
29.	ОТГ -	об'єднана територіальна громада
30.	ОУНБ -	обласна універсальна наукова бібліотека
31.	ОФ -	обмінний фонд
32.	ПЗ -	програмне забезпечення
33.	РІЦ -	регіональний інформаційний центр
34.	УДК -	універсальна десяткова класифікація
35.	ЦБС -	централізована бібліотечна система
36.	ЦЕІ -	центр екологічної інформації
37.	ЦЄІ -	центр європейської інформації
38.	ЦНС -	центральна нервова система
39.	ЦОЛОП -	центр обслуговування людей з особливими потребами

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка.....	1
II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ	7
2.1. Обслуговування користувачів	7
2.2. Культурно-просвітницька та дозвілєва діяльність	8
2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів	12
2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек	13
2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних	14
2.5. Науково-методична діяльність	15
2.6. Редакційно-видавнича діяльність.....	16
III. Виробнича діяльність.....	17
3.1. Обслуговування користувачів	17
3.1.1. Соціокультурна діяльність	20
3.2. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота	30
3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів.....	34
3.3.1.Робота обмінного фонду.....	42
3.4. Електронні ресурси та автоматизація бібліотечних процесів.....	44
IV. НАУКОВА РОБОТА	46
4.1. Науково-дослідна діяльність	46
4.2. Науково-методична робота.....	48
4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області	51
4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій.....	52
V. Стан та розвиток кадрового потенціалу	52
VI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	54
ДОДАТКИ	58
ФОТОЗВІТ.....	70
ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ.....	117
ЗМІСТ	118